

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 30—
pol leta 15—
četrt leta 7-50
na mesec 2-50

za Nemčijo:

celo leto naprej K 34—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 40—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.
Upravništvo (spodaj, dvorišče levo). Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Izbija vsak dan zvečer izvenomni nedolje in prazniške.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vin., dvakrat po 7 vin., trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vin., parte in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati t. t. d., to je administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 28— | četrt leta 7—
pol leta 14— | na mesec 2-30

Posamezna številka velja 12 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Enajsta soška bitka.

Brezuspešni italijanski napadi južno Vrha. — Ogromni italijanski napadi na Krasu zmagovito odbiti.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 24. avgusta. (Kor. urad.)
Uradno se razglša:

VZHODNO BOJIŠČE.

Armada fronta general-feldmaršala von Macken-sena.

Nobenih posebnih dogodkov.

Armada fronta general-obersta nadvoj. Jožefa.

Pri Soveji, severno od Susite, je sovražnik zopet zmanj napadal. V zadnjih bojih ob Susiti in pri Ocnj so si pridobili naši letalci pri voditeljih in četah z uspešnim delom proti številnim premočnim sovražnikom največje priznanje.

Severno od Dnjestra so tipali Rusi z močnimi izvidnimi oddelki naprej. Sicer ničesar pomembnega.

ITALIJANSKO BOJIŠČE.

Enajsta soška bitka traja. Po razmeroma mirnem dopoldnevu so se razvili kmalu popoldne silni boji. Na banjški visoki planoti so naperili Italijani, neprestano dobivajoč ojačenja, zopet težke napade na našo črto južno od Vrha. Nikjer se jim ni posrečilo izvojevati kak uspeh. Naše hrabre čete, med njimi že več dni v najtežjem boju stoječi vrli junaki 106 črnovojniške divizije in pešpolk št. 41, so se držale v vseh jarkih.

S posebno silo je napadla tretja italijanska armada zopet med Vipavo in morjem. Po večernem artiljerijskem ognju je prodrla ob 4. popoldne sovražna pehota v enotnem jurišu v masah. Dočim so naše baterije sovražne kolone na severnem krilu mestoma že s svojim ognjem razbile, je prišlo na drugih točkah, zlasti med Kostanjevico in obalo, skoraj povsod do več ur trajajočih bližinskih bojov. Vselej svoje nad vsako hvalo vzvišene hrabrosti in vztrajnosti so naši branitelji Krasa zmagovito zavrnili vse po številu borilcev dostikrat premočne napade sovražnika. V brezprimerni vlogi so sinovi vseh pokrajin obeh držav monarhije in Bosne deležni ponosnega uspeha. Če so želi večeraj pešpolki št. 11., 47., 51., 62. in 63. posebno slavo, bodo stopili jutri drugi polki z isto požrtvovalnostjo na njih mesto. Predpolje naših črt na

Krasu je pokrito z nešteti mrtvimi Italijani.

JUGO - VZHODNO BOJIŠČE.

Ničesar pomembnega.

Sej generalnega štaba.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 24. avgusta. (Kor. ur.)
Wolffov urad poroča:
Veliki glavni stan.

ZAPADNO BOJIŠČE.

Armada fronta prestolonaslednika Rupprehta Bavarskega.

Na Flandrskem je silno artiljerijsko delovanje v bojnem odseku med Langhemarckom in Hollebekom časih nekoliko popustilo. Mestoma je doseglo zopet silo bobnajočega ognja, večjih napadov pa do sedaj ni bilo. Samo pri Westhoeku so Angleži vedno zopet izvršili delne sunke, ki so ostali brez uspeha. Danes rano zjutraj smo iztrgali sovražniku južno od ceste Ypres - Menin neko tu v zadnjih dnevih doseženo pridobitev. Izgubljeni jarek smo zopet zavojevali in obdržali.

V brezuspešnih napadih dne 28. avgusta so izgubili Angleži 21 oklopnih avtomobilov, ki leže zbiti pred našo fronto. Del še živih posadk smo vjeli.

Kanadske čete so iznova poskusile vdreti v Lens in naše neposredno sosedne pozicije. Tudi ob železnici Arras - Douai se je ponesrečil sovražni napad.

Armada fronta nemškega prestolonaslednika.

Na obeh straneh Mose se je stopnjeval artiljerijski boj v gozdu pri Avocourt, na višini 304, pri Beaumontu in v gozdu Fosses ob nekaterih urah čez dan zopet do precejšnje sile. Proti višini 304, ki smo jo v noči od 21. na 22. avgust po načrtu opustili ter pustili tam le slabotno posadko, so izvršili Francozi danes močan napad. Sprejel jih je naš artiljerijski ogenj. Severno od Louvemonta pripravljene sovražne napadalne čete v našem obrambnem ognju niso prišle iz svojih jarkov.

VZHODNO BOJIŠČE.

Armada fronta general-feldmarš. princa Leopolda Bavarskega.

Ob obali so naše čete na nekaterih točkah dospele do reke Aa. Ob Trisvjskem jezeru, pri Brodih, ob Seretu in ob Zbruču je bojno delovanje časih oživel.

Armada fronta general-obersta nadvoj. Jožefa.

Naše pozicije pri Soveji in v dolini Susite so bile iznova cilj brezuspešnih sovražnih sunkov.

Armada fronta general-feldmaršala von Macken-sena.

Zapadno od Corbula, ob dolanem Seretu, nam je prineslo uspešno podvzetje čet v sunku vjetnike in plen.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

V trajni vročini samo mestoma nekaj ognja.

Prvi generalni kvartirni mojster v. Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 24. avgusta. (Kor. ur.)
Wolffov urad poroča 24. avgusta zvečer:

Na Flandrskem so potekli pri St. Julienju in južno od ceste Ypres - Menin krajevni boji za nas uspešno.

Zapadno od Mose smo preko višine 304 napadajoče Francoze s težkimi izgubami zavrnili.

Na Krasu in na banjški planoti. Iz vojnoporočevalskega stana dne 24. avgusta. Na Krasu in pred Grmado je bilo večeraj popoldne do 3. mirno. Potem pa je navalil zopet težak ogenj minometov na tamkajšnje pozicije in artiljerijski ogenj na dohodna pota in zbirališča v ozadju. Po posameznih sunkih se je pričel ob 4. popoldne enotni napad v masah na vse pozicije planote. Z uporabo vseh bojnih sredstev je skušal sovražnik na vsak način doseči kak uspeh, pa tudi ta ogromni napor Italijana je ostal brez uspeha. Istotako smo zavrnili na banjški visoki planoti vse napade vedno nanovo jurišajočega sovražnika. Imel je velike izgube.

Skupina pomorskih letal je vrgla dne 23. avgusta 27 komadov bomb po 20 kilogramov na baterije ob Zdobi. Letalec na kopnem stotnik Brunovski je zopet zbil eno sovražno letalo na tla.

Polki, ki so se odlikovali. V bojih dne 23. avgusta so se odlikovali polki: št. 11 iz Piska, št. 47. iz Maribora, ki je bil pred vojno v Gorici, št. 51. iz Kološa, št. 62. iz Maroš - Vasarhelyja, št. 63. iz Bistri-ce, št. 93. iz Moravske Krasne Hore in št. 100 iz Tešina.

Druga in tretja italijanska armada, ki se bojuje ob Soči, štejeta nad 40 divizij. To je 300stotni narastek napram prejšnji bitki. Ako se računa divizija na 20 tisoč mož, naskakuje ob Soči okoli 800.000 mož našo obrambno črto; torej pride na 1 meter 12 mož. — Umevno, da se morejo take mase uporabljati samo zaporedoma.

Četrti bojni dan ob Soči. Iz vojnoporočevalskega stana dne 24. avgusta. Tudi četrti dan enajste soške bitke je prinesel našemu orožju popoln uspeh. Največ, kar morejo doseči Italijani s svojim uspehom pri Vrhu, bi bilo morda ogroženje kalske višine. Nimamo pa nobenega vzroka, opusti svoj optimizem glede končnega izida soške bitke, toliko manj, ker se imajo Italijani za svoje dosedanje malenkostne uspehe zavaljati le okoliščini, da smo delovali doslej v pasivni defenzivi in svojih bojnih rezerv še niti nismo poslali na napad. Mi še čakamo trenotka, ko naše čete zapuste to pasivno defenzivo in preidejo k velikopoteznemu protinapadu, ki ogrozi vsaj dosedanje sovražnikovo prostorno pridobitev. V italijanskih krogih imajo največje upanje v ofenzivo in mislijo, da mora biti dosežen cilj Trsta, ker to pot italijanski armado, zlasti artiljerijsko, potratno podpirata Francija in Anglija. Pred začetkom enajste soške bitke so razširjali po Italiji vest, da za Italijo ugoden izid tega napada prinese o dločitev in prihrani novo zimsko vojno. Sodi se, da se vrši boj za o dločitev med Avstrijo in Italijo.

19 italijanskih brigad med Vipavo in morjem. Iz poročila, odobrenega v vojnoporočevalskem stanu, dne 22. avgusta. Danes ponosi so se oglašili med Zdobi in Gradežem zopet novi topovi. Bobnajoči ogenj je oživel z zvišano silo. Z velikansko močjo, kakor še nikdar prej, drže Italijani, gotovo po nasvetu Francozov in Angležev, svojo velikopotezno ofenzivo že peti dan in zvišujejo kolikor mogoče od ure do ure množino svojega moštva in municije. Frontni del od Vipave do morja je bojišče za 19 italijanskih brigad in 32 brigad stoji tam še v rezervi (najmanj 500.000 mož). Med njimi preizkušeni, izborni vojniki.

Top pri topu. Na najjužnejšem frontnem odseku je koncentriral sovražnik tako artiljerijsko silo, da se more primerjati samo z angleško in francosko na zapadu, ki pa glede na razmerje prostora s številom topov daleč prekaša artiljerijsko uporabo na zapadu. Od grajeških lagun, odkoder angleška, francoska in italijanska najtežja artiljerija stalno obstreljuje Grmado in tudi gorovje vzdolž morske obali do Opčin, stoji zapadno vsega roba doberdobske planote top pri topu, pričeni z navadnimi topovi do 35 cm kalibrov in 38 cm na monitorjih, ki so nedavno obstreljevali Trst. Vsa fronta naših kraških boriteljev je razdivjan pekel po zraku letajočih skalnih drobcev, razpokajočega se kamena, gorečih železnih kosov, ki odletavajo na vse strani, težkih temnih oblakov dima, strupenih plinovih plasti, ki zagrinjajo naše jarke v goste megle. Sovražnik uporablja v obilni meri svoje granate s plinom, ki povzročajo grozno smrt in ki polagajo pravo uničevalno omrežje na naše pozicije, katero pa hoče še razširiti preko jarkov na pota in bivališča v ozadju. Ali tudi ta praksa ne omaja obrambne moči naših junakov.

Ofenziva, ki bo daljša kakor vse dosedanje. Italijanski vjeti oficirji pripovedujejo, da bo sedanja ofenziva daljša nego vse dosedanje. Italijansko armadno vodstvo se je odločilo, da ne zaključijo bojev pred zavzetjem Trsta. Tako pravijo oficirji, italijansko vjeto moštvo pa poroča o slabi disciplini v italijanski armadi in kako so italijanski vojniki srditi na angleške topničarje.

Vrh. Iz vojnih razmotiranj: Vrh je mal kraj s cerkvico na severnem koncu gorskega grebena, ki se dviga vzhodno Soče med Avčami in Britofom (Grgarjem). Vrh je kotiran s 601 m, najvišja točka približno 12 km dolgega grebena, Jelenik, se nahaja v sredi in je visok 788 m. Sovražnik je s svežimi silami med Avčami in Kanalom, torej s severa in zapada obkoljevalno in koncentrično, kar je bilo omogočeno po terenski konfiguraciji, napadel Vrh in se povzpela na višino. Tako se mora priznati, da se je sovražnik za sedaj vstal na severnem koncu višin. Samo na sebi je to mala vpognitev naše fronte, ki bi ne bila skoro nikakega pomena, ako bi ne vsebovala jedne višine. Treba počakati, ali se bo mogel sovražnik tam držati in ali bo mogel razširiti pridobitev. Italijani se trudijo, da bi na vsak način pridobili tam prostora v severni smeri, da bi od tam naše pozicije med Deskla-

LISTEK.

Dedščina.

Luigi Calco.
(Dalja.)

Tako sva z bratom opravila pri stricu. Podala sva se torej v tisto gostilno, da počakava tam strica. Ker sva bila gotova, da nama bo plačal stric kosilo in ves zapitek, sva si vsega privoščila prav pošteno in izdatno.

Toda ura je odbila eno, strica pa vendar ni bilo. Ura pa je odbila dve, tri in celo štiri, midva sva pa sedela še vedno sama v gostilni. Še le po četrti uri se je prikazala v gostilno tista ženska, ki naju je zjutraj podila na magistrat. Kar naravnost vam povem, da sva se je z bratom razveselila prav od srca. Prepričana sva bila, da je prišla v gostilno po naročilu najinega strica, katerega je zadržala gotovo njegova cesarska služba, da ni mogel priti sam za na-

ma. Tako sva mislila z bratom. Če sva imela prav, boste že sami uganili, čim slišite, kaj nama je povedala tista ženska. Bila je oblečena prav prazniško in naju je tako-le ogovorila:

»Ali čakata še vedno gospoda Lotriča? Le čakajta ga še naprej do sodnega dne, saj ga prej tudi ne bo k vama! Lepega strica imata, to vama moram že reči. Do danes popoldne do dveh je bila tam moja služba, sedaj pa ni več! Imam že zadosti te službe. Toliko časa še nobena ni zdržala tam. En cel teden sem bila v ti službi! Pa kakšna služba je to! Še uro pred petelinjim petjem sem morala vsaki dan iz gorke postelje. Zvečer je pa odbila ura tudi prej dvanajst, predno sem mogla leči k počitku. Gotovo bi bila v par dneh zbolela, če bi bila še dalje tam ostala. V tako službo že ne grem več, če bi me vlekli tje tudi štirje konji. Gospa je prihajala že ob štirih zjutraj v kuhinjo. Potem mi je pa dala vse stvari za tisti dan. Iz zaklenjenjane omare je položila najprvo pred me tri žveplenke. Pri tem mi je vse-

lej povedala, da je ena za to, da zakurim ogenj za zajutrk, druga za kosilo in tretja za večerjo. Potem mi je našla osem kavinih zrn, da zmeljem kavo za cel dan za gospoda, gospo in še za me. Potem so prišle na vrsto še druge potrebščine za tisti dan. Gospa jih je jemala iz zaklenjenjane omare in polagala pred me. Zaklenjeno je imela sploh vse pred menoj. Še celo drva, cunje in premog so bili pod ključem! Morebiti se je bala, da bi ji celo te stvari snedla! Pa kaj bi vama dalje govorila o vajinem lepem stricu in njegovi nemilostljivosti. Le to naj vama še povem, kako sva prišla danes narazen. Ko sem pripravljala danes ogenj za kosilo, pripetila se mi je mala neizgoda. Pri žveplenki se mi je odrgala kapica in zato sem morala poseči po drugi žveplenki, če sem hotela skuhati kosilo. Tako sem porabila za večerjo namenjeno žveplenko. Po kosilu sem to povedala gospi. Tedaj je bil ogenj v strehi! Gospa je bila vsa iz sebe nad mojo nerodnostjo. Peneča se od jeze mi je očitala, da sem največja zapravljivka od

Gradca do Trsta, da jo bom spravila še na beraško palico, da mi bo žveplenko že odrgala od moje plače itd. Tako mi je pela toliko časa, da sem se naveličala njenega petja. Po-brala sem kar svoje cape in cunje in jo pobrala iz hiše. Ne da bi odpovedala svojo službo, sem jo pustila, pustila sem pa vajini lepi teti tudi svoj zaslužek celega tedna, da ne bo imela preveč škode zavoljo tiste žveplenke. Morebiti bi še letela na sodišče zavoljo žveplenke. Lakomna je zadosti! Kar vesela sem, da nisem več v ti službi. Sita tako nisem bila niti en dan! Nastradala sem se torej dovolj! Sedaj naj pa poskusim še katera druga! Samo to vama pa povem, da bom priporočila to službo prav povsod in še posebno toplo! Zato sem pa tudi prepričana, da bo vajina teta v bodoče prav lahko dobivala kuharice. Vidva pa ne čakajta več strica, če sta pametna. Strica ne bo za vama v gostilno. Z gospo sta šla na sprehod takoj po 'kosilu. To napravila sleherni popoldne, kadar nima stric službe. Danes se jima je pa še nekaj posebno mudilo. Šla sta

pa okrog Rožnika po večni poti. To pot pa napravita potem najmanj po kake trikrat, ne da bi se spotoma kaj ustavila. Gospa pravi namreč, da so dandanes v gostilnah ljudje tako nemarni in nečisti, da se boji zastrupljenja.«

Tako je nama tista ženska debeli dve uri hvalila strica in njegovo gospo. Midva sva jo pa samo poslušala. Moram reči, da tako zgovorne ženske še nisem kmalu slišal. Med govorjenjem si je pa še marsikaj dobrega privoščila. Opletala je pa tako, kot pri mlačvi mlatiči. Ko se je končno vendar enkrat najedla, plačala je svoj račun in odšla. Za njo sva pa še midva poravnala s kislim obrazom in zadnjimi bori svoj zapitek. Ko sva odhajala, sva bila oba teh misli, da nama ostane ta dan še dolgo v spominu. Strica sva pa hvalila celo pot do doma. Časa za to sva pa imela tudi dovolj, ker sva pot do doma cokoljalo peš. Za železnico se nama je zdelo škoda denarja. Sicer ga pa tudi nisva imela, ker sva ga vsega potrošila v gostilni, ko sva čakala na strica.

mi in Sveto Goro razbili. Zanašajo se na dobro pomoč svoje artiljerije z nasprotnih briskih višin in s Kolo-vrata. Nove naše črte na Kalski planoti so urejene. Ta planota, ki je nadaljevanje banjške, tvori objednem naravno obrambno črto, ki zapira sovražniku pot proti jugu in vzhodu v čepovanski dolini.

Sabotin. Kolikokrat je bil opisan Sabotin, dokler so se borili Italijani za Gorico na desnem bregu Soče. Ko je bil Sabotin zavojen, je padla tudi Gorica. Razbiti, raztrgani Sabotin je takrat, sedaj so Italijani napravili nanj veliko število topov, Sabotin je kakor kak fort. V kavernah, vdolčinah v kamen, stojijo tu italijanske baterije in obvladujejo obsežen prostor makoli po goriški ravnini in gorovju. Sabotin je sosed Sv. Gore, globina s Sočo jo loči; na desni je Sabotin, na levi Sv. Gora, od katere je malo nižji.

Stranske operacije. Severno glavnega bojišča se vrše v obzemlju Vrščica in Krna stranske operacije. Od Zage se obrne Soča na jugovzhod do Tolmina. Temu rečnemu delu je predloženo severno grški masiv s Krnom, 2245 m, in severozapadno z Vrščicem, 1897 m. Italijanski napadi tamkaj so bili vsi odbiti. Tam lebdi Italijanom pred očmi fata morgana bohinjske in podkorenjske Save.

Soglasno poudarjajo hrabrost in vztrajnost naših čet vojnih poročevalci. V poročilih se vidi, da bi radi dobili primerne besede, s katerimi bi prav označili življenje in trpljenje braniteljev soške fronte, pa takih besed ne dobe; tako izredno veliko, ogromno je junštvo naših ljudi. In tako delujejo in vztrajajo mlajši in starejši, redne čete in črnovojniške formacije, proti velikanski nadmočni sili zbesnelega sovražnika. Ostaniki stoji zadržujejo cele polke, obkoljene skupine se bore do zadnjega v bližinskem boju ali si pribere izhod iz obkrožitve. In treba vpoštevati veliko vročino na Goriškem, ki je letos še posebno občutna, vojak ima šlem na glavi, masko proti plinu na obrazu in okoli njega čisto plasti strupenega plina. To je junštvo, ki se ne da popisati. Velikansko delo je to, odbijati sovražnika, ki je poslal na bojišče 70 km dolgo cvet svojega moštva, ki razpolaga z nečuvno strašanskim številom bojnih sredstev ter jih vporablja na zemlji, pod zemljo in v zraku, in ki je provzročil ob Soči peklensko divjanje in klanje.

Od Vrha v južni smeri so Italijani nekoliko napredovali. Četrti dan ofenzive se jim je to posrečilo. Ako bi Italijanom uspelo prodirati se po grebenu, bi prodili do vrha Sv. Gabrijele, na kar bi ne bilo mogoče držati več severozapadnega dela. Ali pred očmi imamo Kuk. Italijani so ga zavojevali, niso pa od tam mogli nikamor naprej. Ako bo tako pri višinah na Vrhu, potem je odvzet tej italijanski pridobitvi vsak pomen. Vprašanje pa je še, ali bodo mogli Italijani držati Vrh ali ne, kajti opasna je ta pozicija njihova, izpostavljena in ni dvoma, da je bo naše armadno vodstvo posvečalo posebno pozornost. Saj smo že imeli slušanje, ko so se Italijani polastili kake važne, za odločilne operacije v poštev prihajajoče postojanke, pa so jo zopet izgubili. Taka usoda jih utegne doleteti tudi ob začetku prodiranja na planote in višine, s katerih bodo zavladali proti Vipavski dolini, Idriji in Sveti Luciji. S strani od Vrha od stremijo Italijani, kakor že rečeno, po vrhu Sv. Gabrijele in Sv. Gore. Ta dva severovzhodno Gorice se nahajajoča hriba (Sv. Gora 662, Sv. Gabrijele 646 metrov višine) obvladujeta Gorico in presegata znatno 609 metrov visoki hrib Sabotin na desnem bregu Soče. (Med Sabotinom in Sv. Goro je soteska s Sočo.) Na obe te dve višini vodi samo jedna cesta, in sicer iz Solkana, se zaplete pri koti 332 in vodi severozapadno do kote 503 in se tam izlize v dve poti, ki napravljata zvezo po eni strani z Zagomiljo, po drugi s koto 652 pri Vodica. Druga cesta vodi severovzhodno od kote 332 v čepovansko dolino, tretja pa ob južnem robu Trnovskega gozda v Ajdovščino in Vipavo. Ves svet med Komensko visoko planoto in Trnovskim gozdom obvladujeta Sv. Gora in Sv. Gabrijele. Cesta Gorica - Šempas - Ajdovščina je v območju teh pozicij pri svojem pričetku pri Gorici. Posest teh višin bi omogočila Italijanom prve korake proti jugovzhodu na tem potu. Sovražnik ima namen, svoje severno krilo spraviti na jugozapadni rob trnovskega gozda, vsled česar je potrebno, da so na južnem krilu avstrijske pozicije kolikor mogoče daleč potisnjene nazaj proti vzhodu, da se tako doseže v jugovzhodni smeri tekoča napadalna fronta. V to svrhu se bljuje posebnostmi boji na Kanalskem in na obmorskem odseku.

Večerno poročilo. Iz vojnoporočevalskega stana 24. avgusta zvečer. Do danes opoldne je bilo na-

padalno delovanje sovražnika razmeroma neznatno.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

23. avgusta. Včeraj, četrti dan bitke na julijski fronti, smo zopet znatno napredovali na severnem krilu črte in smo imeli uspehe tudi na južnem krilu. Sovražnik se je upiral energično našemu pritisku in podvzel številne protinapade. Z zavojevanih pozicij so naše čete odbile te napade in so nadaljevale neustrašno svoje napore za doseg predpisanih ciljev. Na Krasu si je priborila slavo zlasti brigada Pallanza (št. 249 in 25). Iztrgala je sovražniku mogočno pozicijo jugo - vzhodno Fajtega hriba in jo obdržala z junaško vztrajnostjo v tri dni trajajočih ljutih bojih. Tudi druga armada je pripomogla k včerajšnjim uspehom. Naša letala in zračne ladje so bombardirale sovražnika z razstrelivom nad 12 ton. Do včeraj pripeljanih vjetnikov je okoli 350 oficirjev in nad 16 tisoč mož.

24. avgusta. Bitka traja dalje. Sovražniku smo iztrgali nove pozicije in zlomili njegove ljute protinapade. Doslej je bilo vjetih skupno 500 oficirjev in 20.000 mož. Vplenili smo 60 topov, večinoma srednjega kalibra, številne minomete, strojne puške in obilen vojni material. Naši letalci so napadali sovražne mase brez presledka in so uničili njihove zaledne zvezne poti, ker so vrgli nanje 15 ton bomb.

Glasom poročila »Strassburger Post« piše polkovnik Repington, govoreč o bitki na Flandrskem v »Timesu«, da je angleški poveljnik maršal Haig izračunal angleške odločilne boje na tri mesece. Stopnjavati na se napadale mase ne dajo več.

Iz nemškega poročevalskega stana: Protiofenziva entente je dne 23. avgusta ob flandrijski, francoski in rusko-romunski fronti nekoliko popustila. Samo na italijanski fronti je divjala bitka z enako silo, kakor prejšnje dneve. Suneke Angležev do severno od ceste Ypres-Menin se je v našem ognju krvavo ponesrečil. S svojim sunkom od ceste Ypres-Menin smo uničili gnezdo Angležev ob gozdu Herenthage. Iz razbitih 21 oklopnih avtomobilov smo mogli vjeti samo dva častnika in 10 mož, ki so še živeli. Tudi 23. avgusta so vrgli brez prizanašanja Kanadce proti našim pozicijam v Artolsu. Od 6. zjutraj so se izkrmavali močni delni napadi Kanadcev proti našim pozicijam severno od Lensa do jugozapada okrog mesta v našem obrambnem ognju. Kmalu po 8. zjutraj so Kanadci zopet napadli z močnimi silami v okolici potoka Souchez. V ljutem bližinskem boju za našo najsprejeto črto smo tudi to pot krvavo zavrnili z največjo hrabrostjo se borečega sovražnika. Kanadci so imeli zopet kar najtežje izgube. Tudi 23. avgusta se Francozom ni posrečilo vreči svojih sestreljenih divizij v prostor pri Verdunu naprej v silne napade. Najmočnejši napad tega dneva, ki so ga namerili Francozi proti odseku višine 304, se je zlomil v ognju naše artiljerije in naših strojnih pušk s kar najtežjimi francoskimi izgubami. Na vzhodnem bregu Mose, kjer se je sovražni ogenj od opoldneva naprej vedno bolj stopnjeval, naš zbrani uničevalni ogenj ni dal priti sovražnim napadom do razvika.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

22. avgusta popoldne. Čez noč je sovražna artiljerija na raznih točkah ob Aisni silno obstreljevala prve črte. Nemci so poskusili več močnih napadov v okolici pristave Mennejean, vzhodno od Fraya, južno od Bovella, med Allessom in spomenikom pri Hurtebisu in na visoki planoti Kaliforniji. Povsod so naše čete držale svoje pozicije in vjele več sovražnikov. Na levem bregu Mose smo včeraj v mraku zavrnili silen nemški protinapad na Mort Homme in višino 304. Nekaterim sovražnim skupinam se je bilo posrečilo ustaliti se v prvi črti, v sijajnem protisunku pa smo jih vrgli ven ter vjeli 30 mož. Izvidni oddelki so prodrli do roba vsi Forge. Na desnem bregu je sovražnik tudi večkrat poskusil vreči nas iz pozicij, ki smo jih bili zavzeli severno od pristave Normont in na višini 344. Naš ogenj je prizadejal juršajočim težke krvave izgube ter razbil njih napadalne valove. Na nobeni točki se jim ni posrečilo priti do naših črt. Severno od gozda Caurières so se vršili napadi, pri čemer so metali sovražniki goreče tekočine. Sovražnik ni imel drugega uspeha, kakor da je pomnožil svoje izgube. Število neranjenih vjetih, ki smo jih dobili od 20. t. m. sem, je naraslo to uro na 6116 mož, med njimi 174 častnikov. Novih vjetnikov od včerajšnjega dneva še nismo mogli prešteti. Nadaljnji 600 ranjenih vjetnikov je na obvezovalščih. Glasom novih

poročil smo napravili velik plen, zlasti v treh obokanih kritih na Mort Homme, kjer so stale podporne postojanke ter je bila instalirana celotna električna naprava. Na neki točki smo vjeli ves štab nekakega polka, zbornega poveljnika in inženirja častnika. Z ostale fronte naših novih črt ni poročati ničesar.

22. avgusta zvečer. Artiljerijski boj je bil v okolici Brayaja in Cernyja precej silen. V Champagni so naše baterije uspešno obstreljevale ter razdejale nove gazometre. Na fronti pri Verdunu je sovražnik čez dan odgovarjal s svojo artiljerijo, zlasti na levem bregu Mose, ni pa poskusil nobenega napada na naše nove pozicije. Neki naš teški top je položil pri Romagne sous Côtés sovražni opazovalni stolp na tla. Na ostali fronti je bil dan miren.

Proti francoski zavojevalni politiki.

Bern, 23. avgusta. (Kor. urad.) »Petit Parisen« poroča: Generalni svet departementa Haute Vienne se je postavil v resoluciji proti zahtevi odseka po levem bregu Rena ter izjavil, da more vsak načrt, da bi se priklopila nemška ozemlja, le odložiti uro miru.

Zbit nemški zrakoplov.

Berolin, 23. avgusta. (Kor. ur.) Wolfow urad poroča: Dne 21. t. m. je bil neki naš mornariški zrakoplov zapadno od jutske obale, severno od Hornsriiffa, pri napadu na angleške pomorske sile zbit.

Angleški gospodarski cilji.

Rotterdam, 24. avgusta. (Kor. urad.) »Rotterd. Courant« priobčuje to - le poročilo iz »Morning Post«: Zatrjuje se, da bo šel Asquith meseca oktobra na agitacijsko potovanje za zvezo narodov po vojni. List je proti taki zvezi, če bi se tudi Nemčija sprejela v njo. Anglija bi s tem zatajila svoje zveze, se odrekla svojemu gospodstvu na morju ter ogrozila svojo neodvisnost.

KAKO BI MOGLA ENTENTA ZMAGATI?

V londonski reviji »Nation« raziskuje angleški socialni politik John A. Hobson vrednost in izgled ameriške pomoči. Hobson se opira pri tem na izjavljanja uglednega newyorškega časopisa »New Republik«, ki je bil odločno za jstovp Zedinjenih držav v vojno, a piše danes takole:

»Uspeh tega in prihodnjega poletja bi bil v najboljšem slučaju neodločno, strašno klanje. Ravnotežje bi bilo mogoče zlomiti samo, če se odpošlje v Evropo velika ameriška armada, tako velika armada pa ne more biti pred poletjem 1919. za vojno pripravljena. In če bi bila pripravljena, je mogoče, da je odposlanje armade nemogoče... Vojna, ki bi trajala do 1920. s silo, da bi morala prinesiti odločitev, bi mogla prinesati mir z zmago, obenem pa bi bila to zmaga s samomorom.« »New Republik« pravi nato, da bi poskus, naprti Zedinjenim državam taka bremena, lahko provzročil mnogo bolj krvavo in bolj drastično revolucijo, kakar v Rusiji.

Hobson piše v konsekvenci teh izjavljanj ameriškega lista:

»Vojaška zmaga po vzgledu bitk pri Waterlooju in Sedanu je nemogoča. Če bi bila mogoča, bi ntegnila diskreditirati militarizem v očeh nemškega naroda. Toda zmaga z lakotno blokado in omaganjem ne more imeti takega vpliva na nemškega duha. In ali naša vlada ne more razumeti, da bi imelo nadaljevanje vojne do vojaške zmage za posledico tako opustošenje in take grozote, da bi tako v Evropi, kakor v Ameriki izbruhnila revolucionarni viharji, ki bi zavezniške prisilili k nezadovoljivemu miru? ... Do sedaj so govorili naši voditelji tako, kakor da hočejo nemškim militaristom pomagati potlačiti zmerne elemente in preprečiti odkrito ponudbo miru. Kako dolgo naj traja še ta kruta igra z nedosežnim »mirom vsled zmage«?

Odgovor na Hobsonovo vprašanje je prepričan Lloyd Georgeju in njegovim pomagačem.

Odporna sila Nemčije.

Madrid, 23. avgusta. (Kor. urad.) Kakor poroča specialni poročevalec lista »ABC« iz New Yorka, so bile izjave severoameriške vojaške komisije, ki je odšla 2. junija iz Halifaxa pod vodstvom generala Pershinga, po njenem povratku za tamonožno javnost pravo presenetenje. Komisija, ki je bila sestavljena iz odličnih častnikov Severne Amerike in ki je žvela cel mesec v ozkem stiku z entetnimi četami, je izjavila, da so nemške pozicije na zapadni fronti po njih mnenju nezavzetne in da bi jih bilo mogoče prodreti le s titanskim naporom Severne Amerike. Nemške človeške rezerve so naravnost neizčrpne in nemški kontingent čet se v bodočih 15 letih morda ne bo zmanjšal. Nemška armada je v četrtem vojnem letu močnejša, kakor

kedaj. Nemčija ni po treh vojnih letih niti uničena, niti razbita, kakor je to nameravala enteta. Obsežne zavojevane pokrajine dajo centralnim državam živila in surovine, tako da more trajati vojna pod istim pogojem še deset let, a nobena bojujoča se stranka ne bi omagala.

Iz nemškega poročila: Na vzhodni fronti smo pripeljali s sunka veliko število vjetih in orožja nazaj. Več sovražnih delnih napadov na višino Cosna smo zavrnili. Enako so se ponesrečili močni napadi sovražnika proti višini 895 severovzhodno od Soveje in proti pozicijam severno in severozapadno od tam deloma že v obrambnem ognju, deloma v ljutih bližinskih bojih. V Margini je naša artiljerija razstrelila sovražno municijsko skladišče.

Sovražnik je včeraj dvakrat zaman napadel višine severovzhodno od Soveje in severno od Susite. Na naših pozicijah med Prutom in Sere-tom je ležal včasih močen sovražni artiljerijski ogenj.

RUSKO URADNO POROČILO.

21. avgusta. Zapadna fronta. V smeri na Vilno živahno streljanje. Močno sovražno artiljerijsko delovanje v pokrajini severno od Trisvjatskega jezera. V smeri na Vladimir Volinski, severno od Zaturčev, so poskusili Nemci pričeti z ofenzivo, naš ogenj pa jih je zadržal. — Romunski fronta. Ob Bistrici v pokrajini jugovzhodno od Kručja je izvršil sovražnik več napadov, ki pa jih je naša pehota zavrnila. V smeri na Ocnu je izvršil sovražnik telkom 20. avgusta silen napad južno od reke Slanič ter ob višinskem hrbtu med rekama Slanič in Ojtoz. Proti večeru se mu je posrečilo nekoliko prodreti. Boji za steklarino so trajali ves 20. avgust z menjajočim se uspehom. Severovzhodno od Soveje je izvršil sovražnik ljute napade in se mu je proti večeru posrečilo polastiti se majhnega dela romunskih jarkov. V smeri na Focsani so Romuni zavrnili vse nemške napade zapadno od železnice Focsani - Adjud. Vzhodno od omenjene železniške proge so pregnali Romuni v celi vrsti protinapadov sovražnika iz jarkov, ki jih je bil dan poprej zasedel, ter obnovili položaj. Na ostali fronti ogenj pušk.

ROMUNSKO URADNO POROČILO.

21. avgusta. V odseku ob Dnjestrju in do doline Trotusa slaboten topovski ogenj. Med dolino Trotusa in Doftane je sovražnik večkrat napadel. Rusi so ga z močnimi izgubami zavrnili. Sovražnik je s silo obnovil svoje napade med Slaničem in Tergulom-Ocnu, pri Grozesciju in pri steklarni, 8 km zapadno od Monasteriseje ob Casimu. Skoraj povsod smo ga zavrnili ter se je v neredu umaknil in pustil na mestu vjete in vojni material. V odseku južno od doline Susite je bilo obojestransko artiljerijsko obstreljevanje precej močno. V odseku severno od doline Susite, pri Gusti-Marasiti, je obnovil sovražnik zjutraj silno artiljerijsko obstreljevanje ter izvršil več napadov, ki so prisilili naše čete, da so opustile nekaj tal. Popoldne so izvršile romunske čete pod vodstvom častnikov protinapad ter vrgle sovražnika, napolnjene z željo po maščevanju, do doline Susite in do Saturna, jugovzhodno od Panciuja, nazaj ter vjele več mož in vplenile strojne puške. Težko je bilo ustaviti njih prodiranje. Do tega trenutka smo našli nad 400 vjetih in 5 strojnih pušk. Na ostali fronti razvala močen topovski ogenj.

Romunski kralj.

Petrograd, 23. avgusta. (Kor. u.) Vest, da je romunski kralj Ferdinand z rodbino in romunsko vlado odpotoval v Rusijo, je prezgodnja. Odpotovali bodo šele, ko bo neposredna nevarnost ogrozila sedanjo prestolico.

Japonci v Sibiriji.

Bern, 23. avgusta. (Kor. urad.) Listi javljajo iz Pariza: S popolnim privolenjem petrogradske vlade bodo japonske čete stopile namesto ruskih garnizij v Sibiriji, da bi mogle na ta način razpoložljive ruske čete iti na fronto. Tudi ni nobene ovire, da bi ne sodelovale japonske enote na ruskem bojišču, že da bi s svojo hrabrostjo in izpolnjevanjem dolžnosti dale dober vzgled ruskim vojakom, ki jih je maksimalistična propaganda vznemirila in potrla.

Iz Kavkazije.

Monakovo, 24. avgusta. Kavkazus v vstaji! Izgredi proti vladnim četam zahtevajo dan na dan na sto in sto žrtv. Vladikavkaz oblegajo roparji, ki jemljejo tale ter plenijo in nalagajo kontribucije. Kavkaziji grozi lakota. V mnogih distriktih je bila žetev slaba. V guberniji Erivan prodirajo Kurdi v masah ter koljejo prebivalstvo. Zveza s fronto je tako ogrožena, da se morajo čete mestoma boriti na dve fronti.

Revolucionarna propaganda v Rusiji.

Curli, 24. avgusta. (Kor. urad.) »Neue Zürcher Ztg.« poroča iz Petrograda: Politične organizacije v Odesi so imele skupno konferenco, na kateri so se posvetovale o protirevolucionarni in protizidovski propagandi, ki najbujnejše cvete v južnih provincijah. Kontrola nad črnimi sto naj se še bistveno noostri. Številni agitatorji so bili zaprti. V Odesi se še vedno razširjajo protisemitski in na pogrome pozivljajoči letaki.

Ruske pogodbe.

Berolin, 24. avgusta. »Berliner Tageblatt« poroča, da je ruski ministrski predsednik Kerenski izjavil, da se bo Rusija držala pogodb z zavezniki.

DROBNE VESTI IZ RUSIJE.

Ruska vlada je razglasila, da je preprečeno prodajati zemljišča.

V peti ruski armadi je prišlo, kakor poročajo preko Rotterdamu, do resnih nemirov. Vsled tega so morali peto rusko armado odstraniti iz fronte.

Stockholm, 23. avgusta. (K. ur.) Axelrod je izjavil napram sotrudniku »Nya Daglight Allehande«, da volja za mir v Rusiji neprestano narašča in da je sedaj posebno močna. Da bi mogla stockholmska mirovna konferenca dovesti do kakakega miru, ni upati. Mir je odvisen od volje vlad. Pač pa je upati, da bo izvršila konferenca dragocena predela za končna mirovna pogajanja. Ruska vlada podpira udeležbo ruskih delegatov na konferenci ter kaže s tem svojo voljo priti do miru.

Petrograd, 23. avgusta. (Kor. u.) Z ozirom na dejstvo, da morajo zemstva in občine sestaviti volilne liste in da je treba prej občinske zastope in zemstva voliti na podlagi splošne volilne pravice, je bila vlada prisiljena odložiti volitve v ustavodajni zbor na 25. november ter sklicati zbor šele na 11. december.

Stockholm, 23. avgusta. O sedanjem stanju ruskih financ se je na ekonomični konferenci razglasilo, da je Rusija do sedaj najela 6 milijard inozemskega posojila. Japonska je dovolila dve posojili po 135 milijonov jenov, že marca 1917. pa se je branila dati več denarja. Ruska država na bilanca je dosegla 5. avgusta 1917 vsoto 18.680 milijonov rubljev, dočim je znašala ob izbruhu vojne le 2977 milijonov. Sedaj gre dan na dan 50 do 60 milijonov rubljev papirnatega denarja v promet.

Stockholm, 24. avgusta. V zadnji seji izvršilnega odseka revolucionarne demokracije je izjavil »Danc«, da ima zanesljive informacije, da stoji Rusija neposredno pred uvedbo vojaške diktature.

Petrograd, 22. avgusta. Prvi vojaški ženski kongres, organiziran in obiskan od žensk, ki so prostovoljno vstopile v vojaško službo, se je otvoril 21. t. m. v Petrogradu.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

23. avgusta. Makedonska fronta. Severno od Bitolja slaboten artiljerijski ogenj, v loku Črne in vzhodno od tam proti Gra-dešnici živahen artiljerijski ogenj. V dolini Vardarja slaboten topovski ogenj in spopadi patrolj. Močne sovražne patrolje so prodrele proti odseku zapadno od Dojranskega jezera, povsod pa so jih naše najsprejne enote zavrnile. V dolini Strume osamljeni topovski strelji in praske s sovražnimi infanterijskimi in konjeničnimi oddelki. — Romunski fronta. Sovražna artiljerija in sovražna letala so bombardirala mesto Tulčo. V odgovor so obložili naši hidroplani izmajlo in sovražne monitorje v pristanišču z bombami. Opazili smo, da smo en monitor zadeli v polno.

TURŠKO URADNO POROČILO.

23. avgusta. Kavkaška fronta. V Perziji so izgubili Rusi v bitki 19. t. m. severno od Bistana 200 mrtvih. Imeli smo 9 mrtvih in 24 ranjenih. V odseku levega krila je naš ogenj pregal več sovražnih izvidnih oddelkov. Naša artiljerija je z dobrim uspehom obstreljevala sovražne transportne kolone.

Protest princa Wieda.

Berolin, 22. avgusta. »Vossische Ztg.« poroča: Kakor izvemo, je princ Viljem Wied v spomenici, ki jo je te dni predložil zavezniškim in nevtralnimi vladam ter celi vrsti merodajnih mest in oseb, označil svoje stališče proti proglasitvi italijanskega protektorata nad Albanijo. Princ Wied v polni meri vzdržuje svoje pravice do albanskega prestola, označuje zgodovino svojega poklica na ta prestol ter pravi, da so mu onemogočile italijanske intrige izpolnitev njegove naloge. Ob koncu raz-

laga princ nekaj vodilnih misli o bodoči vladni v Albaniji, ki jo smatra po vsem, kar se je zgodilo, mogoče le v ozkem stiku s centralnimi državami.

Zeneva, 22. avgusta. Esada pašo pričakujejo te dni v Švici.

Angleško zastopstvo v Atenah.

London, 23. avgusta. (Kor. ur.) Earl of Granville je bil imenovan za angleškega poslanika v Atenah. Ker je bil Granville akreditiran pri Venizelosu in solunski vladi, smatra angleška vlada za dobro, da ostane kot naslednik Elliota nadalje v stiku z Venizelosom.

SIAM IN ML.

Zeneva, 23. avgusta. »Temps« poroča iz Siam: Člani avstro-ogrškega zastopstva v Bangkoku so se vkrcali na danskem parniku »Falsria« ter potujejo preko rta of Good Hope v Evropo.

Atentat na Wilsona in Edisona.

Berolin, 22. avgusta. »Vossische Ztg.« poroča iz Kodanja: Dansko-ameriški list »Nord Lyst« poroča o atentatu na Wilsona in Edisona, ki ga je hotel baje izvršiti neki Danec, ki je bil zaradi nemške propagande aretiran, po naročilu anarhistične organizacije v Čikagu. Atentatorja so zaprli v Louisvillu.

Zedinjene države in Carranza.

Washington, 22. avgusta. (K. u.) Kakor se zadržuje, je sporočila vlada Zedinjenih držav ameriškim bankirjem, da ima sedaj popolno zaupanje v Carranza, tako da je tudi moralno podpiranje posojila Mehiki upravičeno.

Delo podmorskih čolnov.

Berolin, 23. avgusta. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Zapadno od Gibraltara so oškodovali naši podmorski čolni sovražni transportni promet v Sredozemsko morje zopet zelo uspešno. Šest parnikov z okroglo 20.000 tonami bruto smo potopili ter tako uničili približno 24.000 ton premoga, ki je bil v poglavitem namenjen v Italijo. Med potopljenimi ladjami je bil tudi obojezi angleški parnik »Manchester Commerce« (14.144 ton bruto). V Sredozemskem morju smo iznova potopili več parnikov in jadrnic s skupno prostornino nad 43.000 ton.

Šef admiral, štaba mornarice.

Angleži proti Angležem.

Berolin, 24. avgusta. »Tägliche Rundschau« poroča iz Haaga: Iz poročil iz Anglije se vračajočih oseb izhaja, da se je vršila v drugem tednu avgusta 20 milj od angleške obale bitka med angleškim parnim čolnom in dvema angleškima torpedovkama. Obe torpedovki sta bili težko poškodovani. Ene se je potapljala, ko so jo vlekli v pristanišče. Tudi parnik je bil težko poškodovan. V boju je bilo baje 20 oseb ubitih in ranjenih.

Ameriške ladje.

Lugano, 24. avgusta. Newyorški poročevalec lista »Corriere della sera« poroča o ameriških gradbah ladij: Kakih 200 lesenih ladij je sedaj v delu. K tem je prileti še 32 ladij z jeklenim ogrodjem in lesenim plaščem. Šest mesecev bo preteklo, da bodo prve ladje izgovoljene. Gradba vse flotile, 1000 ladij po 3000 ton, bo zahtevala poldrugo leto.

Odgovor papežu.

Dunaj, 24. avgusta. Odgovor Avstro-Ogrske in Nemčije na papežovo mirovno noto bo izdan že v najbližnjih dneh, čim bodo končani dogovori, ki se o tej stvari vrše med Dunajem in Berlinom.

Gibanje za mir na Angleškem.

Bern, 22. avgusta. (Kor. urad.) »Manchester Guardian« poroča, da je bila Lloyd Georgeju zadnje dni izročena spomenica, v kateri se angleška vlada pozivlja, da naj išče čim prej prilike za pogajanja v prilog pravičnemu in trajnemu miru. Spomenico je podpisalo četrtn milijona oseb ter delavske zveze s skupaj 900.000 člani. Spomenico priloženo spremeno pismo pravi, da so ruska revolucija, vstop Amerike v vojno in mirovni sklep državnega zbora ustvarili nov položaj. Glavni cilj vojne je ojačenje demokratičnega vpliva na svetu. Sedaj je mogoče tak mir, ki zagotavlja tak cilj ter izključuje vse napadalne namene Nemčije. Edina pot, da se dožene, ali je mogoče tak sporazum, bi bilo takojšnje pričetje z mirovnimi pogajanjmi. Med onimi, ki so spomenico podpisali, je 6 poslancev, pisatelji Zangwill, Brailsford in Carpenter, številni profesorji, duhovniki in člani aristokracije.

Nemci proti Jugoslovanom.

III.

Nemški alpski poslanec, s čigar izvajanjem se moramo baviti, stoji na stališču, da bi se narodi v tej državi drug drugemu odtujili, če bi bili razdeljeni na narodno - državnopravne skupine in da bi to oslabilo čustvo za državno skupnost. Če pogledamo malo v preteklost, spoznamo vso hinavščino teh besedi. Dokler so mogli Nemci držati k tlom vse nemške narode v državi, so jih brezobzirno tlačili in bili tedaj zelo zavzeti za edinstvo države. Čim pa se je začelo nemško gospodstvo nekoliko majati, so se Nemci takoj odločili za razbitje državnega edinstva in so državo razdelili na dve polovici; eno so dali Madžarom, drugo pa so pridržali sebi v veselem prepričanju, da so jim Poljaki, Čehi, Jugoslovani in Italijani izročeni na milost in nemilost. Nemška strahovlada izza tistih časov je še v živem spominu. A ko je poljski odpor proti temu nemškemu vladanju postal tako močan, da so se ga Nemci začeli bati, so šli in so hitro dali Galiciji veliko avtonomijo, da bi mogli vse svoje moči koncentrirati na obvladovanje Čehov in Jugoslovanov. A ker se tudi to ni tako obneslo, kakor so Nemci pričakovali, so hoteli še en kos države odkretniti in začeli zahtevati izločitev Galicije in Dalmacije iz Cislitvanske. Tako so Nemci iz same nacionalne samogoltnosti razbijali edinstvo države in so še sredi sedanje vojne poskušali izsiliti izločitev Galicije, le da bi dobili večjo moč in mogli Čeha in Slovence popolnoma ob zid potisniti. Sprito teh dejstev se mora pač reči, da si je težko misliti večjo hinavščino, kakor jo uganja ta nemški alpski poslanec. Nemcem ni bilo nikoli nič za ednostnost države, vedno le za nemško nadvlado in kdor ve, kako je vsenemška propaganda prusificirala mišljenje nemškega prebivalstva v Avstriji, se temu ne bo čudil.

Zelo šepavo je tudi modrovanje nemškega alpskega poslanca, da niso samo Slovenci razdeljeni na različne kronovine, nego tudi Nemci. Razložek je pa velik. Nemci so v manjšini samo na Češkem, kjer pa imajo vzlic temu dosti večjo moč kakor Čehi sami; na Moravskem so popolnoma zavarovani; na Kranjskem ima pešiča Nemcev enajst zastopnikov v deželni zboru in posebnega državnega poslanca in ogromno več moči in veljave kakor bi jim šlo. Na Koroškem in na Štajerskem so vendar jako velike slovanske manjšine brez vsake moči. Na Nižnjem Avstrijskem ne šteje pol milijona Čehov toliko kakor na Kranjskem par tisoč Kočvarjev. To so neznosne razmere in edino logično in razumno je, da se takim razmeram konec naredi. Ločitev je predpogoj vsaki notranji konsolidaciji monarhije.

Vrli alpski poslanec se tudi boji, da bi samostojne narodne skupine postale odločilni faktor pri urejanju razmer z drugimi državami. To se pravi: ta nemški poslanec se boji, da bi avstrijski narodi dobili kako besedo tudi pri zunanji politiki. Dolej je res niso imeli, tudi Nemci ne; delegacije so bile politične karikature, s katerimi so počenjali ministri kar so hoteli. Temu pa bo konec, tako ali tako. Sedanja vojna velja preveč krvi, da bi še kdaj bila mogoča zunanja politika, pri kateri bi milijonsko prebivalstvo ne imelo sploh nič govoriti. Naj bo država kakorkoli urejena, narodi bodo posvečali zunanji politiki največjo pozornost in največjo energijo. To se pokaže že pri prvi priliki, ko bo mogoče poklicati na odgovornost gotove faktorje.

To pa že verjamemo nemškemu alpskemu poslancu, da Nemci ne marajo take narodne samostojnosti, kakor jim jo privoščijo Slovani in kakršno Slovani tudi zase zahtevajo. Zda imajo vendar čisto izjemno stališče, vživajo privilegij, da si večjeja misliti ne morejo in seveda nečejo nič slišati o tem, da bi stopili s svojega gospodstva višočine in se postavili samo kot ravnopravna skupina poleg drugih narodnih skupin. Toda nemška zvezda temni in ne bo nikdar več to, kar je bila.

Ustanovitve jugoslovanske državne enote bi po sodbi nemškega alpskega poslanca zaprla Nemstvu pot v Trst in na Balkan. To je namreč tako splošno rečeno. V gospodarskem opiru je pač popolnoma nemogoče zapreti kako pot; to morejo storiti le suverenske države in Trst, kakor Balkan bi bila tudi nemškemu gospodarstvu odprta, ako nastane jugoslovanska avtonomija. Seveda, umetni kolonizaciji, agresivnemu nemškemu političnemu pridrivanju v Trst in v naše kraje bi bil seveda konec. Sicer pa vedo to Nemci sami, tudi ne preveč globokoumni alpski poslanec.

V glavi tega alpskega poslanca se zrcalijo sploh razmere na Slovenskem v prav čudni luči. Moč je tako

drzen in trdi, da je slovensko ljudstvo s svojo usodo povsem zadovoljno, le njegovi politični voditelji tožijo »über die paar deutschen Beamten«, o prenaliranju nemških trgovcev, o nemških šolah in da nimamo slovenske univerze.

O čustvovanju slovenskega ljudstva ne bomo zdaj govorili, le toliko rečemo: ves narod je odločno za ločitev od Nemcev. Kar imenuje nemški poslanec »die paar deutschen Beamten«, to je pa druga stvar. Pred vsem treba pibiti, da so vsa važnejša mesta na Slovenskem v rokah nemških uradnikov, in da je vse slovensko življenje izročeno gospodstvu nemških uradnikov. Tudi sicer spravlja vlada kamor le more nemške uradnike, Nemški kompetent je že časih preskočil po 30 sijajno kvalificiranih slovenskih kompetentov. Posebno o imenovanjih pri sodiščih pod režimom zloglasnega Hohenburgerja bi se dalo dosti govoriti. »Die paar deutschen Beamten« ima v s o m o č nad Slovenci in da se bo naš narod temu uprl z vso silo in z vso brezobzirnostjo, to naj nam nemški alpski poslanec le verjame.

Na univerzo v Zagrebu pošilja modri alpski poslanec našo mladino. Nemci imajo trikrat preveč nemških visokih šol, a nam seveda nobene ne privoščijo. V Zagreb naj hodijo naši ljudje, ko naša država ne priznava zagrebških izpitov. Tega, kar je Slovanom treba, nam nečejo Nemci priznati, zase pa zahtevajo še eno univerzo v Solnogradu, menda bi igrala tako vlogo, kakor gimnazija v Kočevju in kakor jo je igrala še od lastnih profesorjev zasmejana univerza v Črnovcih.

O nemštvu v slovenskih pokrajinah smo že zadnjič obširneje govorili. Tudi alpski poslanec se boji, da bi te manjšine, če se ustanovi jugoslovanska samostojnost, oslobile in izginile. Pred vsem je treba opozoriti, da so ti nemški elementi na Slovenskem na sebi jako neznatni in bi ne imeli niti sence moči, če bi jih nemška politika v svojem »Drangu« ne vzdrževala umetno in če bi jih vlada ne podpirala in ne pospeševala na vse načine. Za nemške manjšine vse, za slovanske manjšine nič! Za Kranjsko nemštvo dve gimnaziji, realno in ljudske šole, za 140.000 koroških Slovencev pa manj kakor nič. Še najbolj divji turški divjaki v Makedoniji so dovoljevali ustanavljanje bolgarskih, grških in srbskih šol, koroški Slovenec ne dobi te pravice in pol milijonu dunajskih Čehov so zaprli edino češko šolo, ki so jo imeli.

Nemški narod je opetovano slovesno proklamiral načelo, da se mora z vsemi sredstvi varovati značaj nemških dežel. Tudi mi akceptiramo to načelo. Slovenske dežele morajo imeti slovenski značaj, če je to Nemcem všeč ali ne.

Ne udajamo se iluzijam in vemo, da je pot do uresničenja našega narodnega ideala še dolga in s trnjem posuta. Največji nasprotnik je nemštvo. A to naj nikogar ne straši. Izredne telesne, gospodarske in umstvene kreposti, ki jih je pokazal naš narod v tej vojni, mu bodo pomagale, da doseže svoj cilj.

Politične vesti.

— **Kedaj poznajo Slovence.** Na Koroškem snujejo Deželno banko, ki naj bi služila samo koroškim interesom. Tako banko osnovati so sklenile znane korporacije: Zastopniki dežele, mesta Celovca, koroške trgovske in obrtne zbornice, koroške hranilnice, deželnega kulturnega sveta, vnovčevalnice za živilo, vnovčevalnica za les, zadruga za lesno trgovino ter drugi industrijski in agrarni krogi. To zborovanje so napravili seve brez Slovencev. Nas sicer to ni bolelo, ker smo tega že vajeni pri vseh podobnih akcijah, zani-ma nas pa v toliko, ker sedaj vabijo naše denarno močne posojilnice razni nemškonacionalni veljaki k soudeležbi. Ker so nemški nacionalci o vseh naših organizacijah dobro poučeni, tudi dobro vedo, kam bi se bili morali obrtniti, ako hočejo od slovenske strani sodelovanja. Kdo je ustanovil naše posojilnice in zakaj? Se nismo pozabili divje gonje nemškonacionalnih krogov zoper naše denarne zavode. Ta gonja se jim je ponesrečila, zdaj bi pa radi z agitacijo pri »zadnjih durih« izvabili naš denar v svoje namene. Za naše namene še nikdar niso porabljali denarja takimenoimanih »koroških« zavodov. Naše posojilništvo je organizirano in bo skupno odločalo, kam in kako bo nalagalo svoj denar. Vsekako tja, od koder bo prihajala gospodarska pomoč in razumevanje potreb našega naroda.

— **Poljski klub.** Prve dni septembra bodo v Krakovem zborovali poljski državni in deželni poslanci. Prva njih skrb bo, določitev načelnika. Ker bo treba zavzeti tudi določeno stališče glede zunanje politike in glede ministrstva dr. Seidlerja, je neiz-

ogibno potrebno definitivno načelstvo. Kot kandidatje se imenujejo knez Lubomirski, dr. Glombinski in Daszynski, ker je Daszynski socialni demokrat, so mu konservativci, ki štejejo 17 glasov, zelo nasprotni. Tudi kandidatura dr. Glombinskega je združena s težavami in ima vsled tega knez Lubomirski največ upanja, da postane načelnik.

— **Deželni zbor šlezjski.** »Opavsky Vestnik« javlja, da je dobil šlezjski deželni odbor z Dunaja naročilo, naj pripravi, kar treba, ker bo v kratkem — že v septembru — sklican šlezjski deželni zbor.

— **Nagodba z Ogrsko.** Že tekem prihodnjih dni se začne med avstrijsko in med ogrsko vlado pogajanja zaradi nagodbe. Nameravano je, skleniti le provizorično nagodbo, ki naj traja pet let.

— **Ministrstvo Wekerle.** Nova ogrska vlada je imenovana. Dr. Aleksander Wekerle je ministrski predsednik, grof Aladar Zichy minister à latere, dr. Gabrijel Ugron minister notranjih del, dr. Gustav Graz finančni minister, grof Bela Serenyi trgovinski minister, grof Apponyi naučni minister, Karel Grescak justični minister, baron Szurmaj honvedski minister, dr. Unkelhäuser minister za Hrvatsko, grof Batthyanyi, dr. Vaszonyi, dr. Földes in grof Hadik ministri brez portfelja.

— **Slovaki v skrbih.** Način, na kateri je bila resna kriza ministrstva grofa Esterhazyja, je močno vznemirila vse nemadžarske narodnosti na Ogrskem, a najbolj Slovake. Znano je, da je glavna naloga novega ministrskega predsednika dr. Wekerle uresničenje volilne reforme. Ta je delat težave že Tiszi in sicer iz narodnostnih ozirov. Ker mora Wekerle na vsak način izvršiti volilno reformo in se mora vsled tega sporazumeti s takozvano »narodno stranko dela« (s Tiszovo namreč), bo brez dvoma ravno pri volilni reformi ugodil zahtevam Tiszove stranke prav glede narodnostnega vprašanja. Iz slovaških listov je vidno, da so Slovaki v velikih skrbih, kako se dogovori Wekerle s Tiszovci.

— **Italijani in Jugoslovani.** Curih, 23. avgusta. (Kor. ur.) »Neue Zürcher Zeitung« poroča od italijanske meje: Pri londonski konferenci s težavo omiljeno nesoglasje med Italijo in Jugoslovani, je vsled zadnjih Pašičevih izjav izbruhnilo z novo silo. Čedalje jasneje se kaže, da gre za vitalna interesna nasprotja, ki se dajo težko poravnati.

— **Italijani proti Pašiću.** Vsi italijanski listi izražajo svojo nevoljo proti srbskemu ministrskemu predsedniku Pašiću. Milansko časopisje pravi, naj pri svojem obisku v Rim opusti trdoglave izjave v časopisju, če hoče res doseči porazumljenje z Italijo. »Popolo d'Italia« se pritožuje, da Pašić odreja Italiji pravice do Dalmacije, če prav jih je ententa priznala. Po londonski konferenci je to Pašićovo omahovanje neumljivo. List je končal svoja izvajanja z besedami: Smo in ostanemo v prvi vrsti Italijani in šele potem smo prijatelji Srbije.

— **Nemška sodba o politiki ruskega ministrskega predsednika.** Berolinski socialnodemokratski »Vorwärts« je imel pogum priznati, da ruski ministrski predsednik Kerenski vzlic svoji ofenzivi ni izdal mirovne misli. Podobno mnenje izreka zdaj tudi »Vossische Ztg.«. Rusija, pravi list, je začela ofenzivo, da bi ojačila ruski vpliv za izsiljenje mira. Nemčija se doslej ni jasno postavila na rusko stališče o splošnem miru brez nasilnih aneksij. Rusija se torej smatra za ogroženo po Nemčiji, zlasti ker je na Nemškem dosti propagande za odtrganje Ukrajine, za aneksijo baltičskih provinc da celo za splošno razbitje Rusije. Kerenski hoče, da bi dosegel mir, najprej urediti stališče Rusije in šele kadar bodo odstranjeni Rusijo ogrožajoči projekti, bo pritiskal na zaveznike, naj sprejmejo rusko mirovno formulo.

— **Izprememba ustave v Alzaciji in Lotarinski.** Monako v o, 23. avgusta. »M. N. N.« poročajo iz Strassburga: V strassburških vladnih in poslanskih krogih se sedaj vrše živahna posvetovanja glede izpremembe ustave za Alzacijo in Lotarinsko. Opusti naj se ustava, kakršno imata deželi do sedaj, ter naj se ustanovi iz njih vojvodina z nekim bavarskim princem kot vladarjem, ali pa, ker je pričakovati, da bavarski princ ne sprejme, naj stopi na to mesto kot bodoči regent v Alzaciji Lotarinski član katoliške rodbine Urach.

— **Mednarodna časopisna afera.** Začetkom avgusta je »Frankfurter Ztg.« prijavila pojasnilo, da je v Švici izšla ponarejena številka njenega lista z dne 31. julija 1917. Ta ponarejena številka je bila po obliki popolnoma podobna pravemu listu, obsegala pa je silno ostro kritiko nemške vojne politike. V posebni opombi je bilo priznано, da je posneta oblika in porabljeno ime »Frankfurter Ztg.«.

ker je le na ta način mogoče, priobčene spise razširiti po Nemčiji. Švicarske oblasti so dognale, da je ta ponarejeni list izdal dr. Ferman, urednik nekakega švicarskega lista in je izvršila primerne hišne preiskave. Zaradi tega je nastalo v Švici nekaj razburjenja, češ, da je justica popolnoma neopravičeno posegla v to stvar. A naenkrat se je oglasila vlada Združenih držav severoameriških in vprašala za pojasnilo, zakaj je švicarska vlada posegla v to stvar, češ, da proti švicarskim listom, ki pišejo v korist centralnih držav, nikoli ne nastopi. Švica je proti temu vmešavanju Združenih držav v njene notranje zadeve takoj protestirala.

Vesti iz primorskih dežel.

Nova ureditev begunske podpore. Dunajski listi poročajo, da je notranje ministrstvo 22. t. m. poslalo na vsa deželna politična mesta odlok, zadevajoč novo ureditev begunske podpore. Odlok v podrobnem navaja določbe iz zakona, sprejetega v poslanski zbornici, in njihovo vporabo. Podpore bodo nakazane od 21. julija dalje. Izplačevalo se bo za 14 dni naprej v bivališču begunca. — Samo teh odlokov in določb je menda sedaj dosti, treba začeti izplačevati podporo. Ljudje potrebujejo denar.

Na pomoč goriškemu vpokojenemu učitelstvu. Svoj čas se je čulo, da dobi podporo ali draginjsko doklado tudi vpokojeno učitelstvo goriško. Ali doslej še ni nič, dasi je potreba velika in nujna. Brez vsakršnih podpor v teh dragih časih je sedaj le še vpokojeno goriško učitelstvo. Pristojni faktorji se naprošajo, da končno vendar le kaj store za to trpeče vpokojeno učitelstvo!

Vsem beguncem trga Bovec! Ker prihajajo na podpisano županstvo vsak dan številna vprašanja radi nove begunske podpore, razglašajo podpisano županstvo tem potom, ker mu ni možno odgovarjati vsakemu posamezniku, sledeče: Vsled ukaza c. kr. ministrstva, oziroma dotičnih deželni c. kr. vlad se mora vsak begunec zglasti pri dotičnem županstvu, kjer sedaj biva. In županstvo mora vsako tako zglastev sprejeti. V slučaju pa, da se kako županstvo brani, sprejeti tako priglasitev, naj dotičnik sporoči to pismo na Posredovalnico za goriške begunce v Ljubljani ali pri podpisnem županstvu. Zglasti se mora vsakdo osebno takoli, otroke pod 14 letom morajo po priglasitvi starši, oče, če je ta v vojni, mati ali načelnik hišnega gospodarstva. Domovnico in krstni list begunci lahko pozneje predložijo. Domovnico dolo Bovečani pri podpisnem županstvu, krstni list pa pri dekanijskem uradu Bovec, sedaj v St. Vidu, pošta Lukovica pri Domžalah. Kdor piše po domovnico, naj navede natančno svojo starost, stan (poročen ali ne), otroke, njih imena in starost. Obenem razglašajo podpisano vsem beguncem, da dobe vsled novega zakona z dne 27. julija 1917 št. 313, vojaške podpore za preživljanje od 16. avgusta t. l. dalje po 1 K 60 v za osebo, staro nad 8 let, v večjih mestih po 1 K 80 v, na Dunaju 2 K dnevno. — Županstvo Bovec, sedaj v Radovljici.

Smrt med begunci. V ljubljanski deželni bolnišnici je umrl Anton B o n e t a, 18letni nadarjen mladenič iz Gorice, ki se je učil pri Rovškufotografstvu. Pobralla ga je jetika.

Letina v Istri. Predsednik deželne upravnice komisije mejne grofije Istre V. Lasciac je v spremstvu stavbnega svetnika Poscherja obiskal občine Pazin, Gračišče in Pičcan, da se seznani z razmerami preskrbe z vodo. Ob tej priliki je konstatiral, da je letošnji pridelek krompirja, fižola in drugih vrst sočivja radi grozne suše popolnoma odrek, dočim žetev žita in ječmena ni dosegla niti polovice redne množine. Prebivalstvo se nadeja, da c. kr. vlada ne zamudi, priskočiti na pomoč s kako velikodušno akcijo. Vse nade se stavljajo še v trgatve.

Dalmatinci se selijo. Iz okolice Drniša so se začeli seliti v Slavonijo. Okoli 400 družin je zaprosilo potne liste, da se more izseliti, sicer jih umori glad v domači deželi. Suša je skoro vse uničila.

Kdo kaj ve? Anton B i a ž i č, begunec, sedaj pri k. u. k. Inf. Rgt. 5, Feldkomp. 5, išče svojo mater Karolino Rusjan, vdova, doma iz Višnjekva št. 40, pošta Kojsko na Primorskem. Kdor bi kaj vedel o nji, naj sporoči na zgoraj navedni naslov. Njegova vojnopostna številka se izve pri Posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani. Dunajska cesta št. 38/I.

Poziv. Oglasita naj se in pošljeta podpisano županstvu svoj naslov Peter M u g e r l i iz Ravnic pri Kanalu št. 75, rojen leta 1885, in Peter K o d e l j a iz Kanala št. 114, rojen leta 1888, da se jima dostavi vojaška odpustnica. — Županstvo Kanala v Ljubljani. Dolenjska cesta 68.

Oklic!

Dne 14. avgusta so vrgli sovražni (laški) letalci vizigalne bombe na Koroško Belo in povzročili grozovit požar, ki je uničil v eni uri poleg župne cerkve 45 hiš z gospodarskimi poslopji. Ostalo je le golo židovje. Zgorela so vsa živila in krmila, skoro vsa hišna oprava, obleka, perilo in nekaj živine. Škoda se ceni na okroglih 400.000 kron. Vsled nesreče je 60 rodbin, ki štejejo kakih 300 oseb, brez strehe.

Nesreča, ki je zadela pomilovanja vredne prebivalce, je povzročila nepopisno bedo, katero jim ni mogoče iz lastne moči in z lastnimi sredstvi obvladati; tuja pomoč je najnujnejše potrebna.

V olajšanje stiske prizadetih, odredim nabiranje milih darov, zlasti tudi živil, obleke, kuhinjske posode itd. v celi deželi Kranjski in apelujem na vsikdar dokazano radodarnost prebivalstva kranjske dežele in njegovo ljubezen do bližnjega. Prepričan sem, da bo s toplim srcem in odprto roko priskočilo težko prizadetim prebivalcem Koroške Bele na pomoč.

Denarne in splohi tudi vse druge darove naj se izročajo okrajnim glavarstvom, v Ljubljani mestnemu magistratu. Ti uradi bodo odposlali darove okrajnemu glavarstvu v Radovljici, katero jih bo sporazumno s pomožnim odborom na Koroški Beli razdelilo med potrebne.

V Ljubljani, 28. avgusta 1917.

C. kr. deželni predsednik:
Henrik grof Attems s. r.

Dnevne vesti.

— **Odlikovanja.** Viteški križec križec Franc Jožefovega reda z vojno dekoracijo je dobil stotnik - računovodja 10. lovskega bataljona Roman Trstenjak. — Zlati zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil nadporočnik pri 27. strel. polku, sedaj pri poveljstvu vojne železnice, Ivan Kozak. — Ponovno najvišje priznanje je dobil stotnik Josip Cerne pri nekem divizijskem poveljstvu. — Srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda sta dobila drugič poddesetnik 47. pešpolka Ignacij Pristov in ognjčar 7. trd. top. polka Anton Lenč. — Srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda so dobili: četovodja Gašper Doberšek, Ivan Sušteršič, Pavel Dvoršak in poddesetnik Josip Klobasa, Anton Lipuš, Oton Maček, Ignacij Pregl, Ivan Lovšin, Franc Grabnar, Ivan Rakič in Jakob Veršič, vsi 47. pešpolka.

— **Častno svetinjo Rdečega križa** z vojno dekoracijo je dobila ga. Marija pl. Strahl, soproga vpoškojenega nadsvetnika in graščaka v Stari Loki za svoje dobrodelno delovanje.

— **Imenovanje.** Za nadporočnika gorskega strelskega polka št. 2 je imenovan gosp. Mirko Kuhelj.

— **Carlški revident, nadporočnik Fran Garbas padel.** Zalostna vest, da je padel nadporočnik Fran Garbas, napotila me je k njegovemu častniškemu slugi gosp. Cernetu, gostilničarju pri »Možini« na Radeckega cesti. Ta mi poroča sledeče: Gospod Garbas je bil kot poveljnik nekega delavskega oddelka v Čepovskih dolini. Poleg drugih sladkob vojne imeli so tam tudi reden, dnevno še celo večkrat se ponavljajoč posest sovražnih letal, ki so povzročali s spuščanjem bomb, dokaj straha. Vedno je pokojni Garbas miril zbežane vojake in delavske osebe in redno je bil zadnji, ki je iskal zavetja pred sovražnim napadom. Tako je bilo tudi v soboto, dne 18. avgusta ob pol 3. popoldne. Ko je zadonelo znamenje, da se bliža sovražna zračna flotilja, je bil že na licu mesta in se klub resnim opominom svojega sluga, gosp. Cerneta, ni dal spraviti iz ravnotežja. Zavedajoč se v polni meri svoje dolžnosti, je hotel tudi sedaj še vse urediti, predno gre iz pozorišča, da varuje svoje življenje. Komaj da se je odstranil sluga za nekaj korakov, že se začuje rezek pok — trenotek še — flotilja se oddalji in sedaj je bilo mogoče pregledati učinek napada. Poleg prav malenkostne škode na neki baraki, je bil med dvojimi življenjskimi žrtvami tudi nadporočnik Garbas. Zadet v spodnji del života, ni imel več moči, ko mu je prihitel sluga na pomoč, da bi se sam dvignil. Sluga g. Cerne je takoj uvidel, da je rana smrtonosna in zato ga je pomirljivo vprašal, ima li kaj važnega sporočiti, nakar mu je bilo v odgovor: »Bom moral mar umreti?« Na zatrdilo, da rana sicer ni nevarna, da pa je le na mestu, da izrazi eventualne svoje želje, se je živo ozrl v svojega sluga, ter dejal s poltim glasom: »Cerne, poljubite me v slovo! ... Kmalu nato je izgubil zavest ter se ni več prebudil. Ko je prihitel polkovni zdravnik, je bil že mrt.

— **Moč zaman in pol ure po napadu** je Garbas za vedno zaspal. Dan kasneje so ga pokopali na pokopališču vasi Kal. Vedno je bil naš Garbas iskren Slovenec in dasi mu ni dano, počivati v domači vasi, mu je vendar stal ob zadnjih trenutkih na strani brat — Slovenec, poslednji poljub mu je dal rojak in v slovenski zemlji mu je sanjati poslednji sen.

— **Zamenjava invalidov z Rusijo.** Nova ruska vlada znači dobro voljo, zamenjave težko ranjenih in zelo bolnih posrečiti in obstoji sedaj živahen brzojaven promet med nami in ruskim Rdečim križem, da se razširi zamenjava po možnosti in se iznajdejo nova prevzna pota. Sedaj se bodo zamenjavali tudi vsi jetični vojni vjetniki med nami in Rusijo. — **Zamenjava 60 let starih vojakov z Rusijo.** Vsled nekega dogovora med nami in ruskim Rdečim križem se bodo vsi vjeti čustniki in mostvo zamenjali, kateri so 60. leto doživeli. Vojni vjetniki se sedaj nabirajo in prvi prevozi se bodo odpravili prej ko bo mogoče. — **Zadeva o zamenjavi.** Vse zamenjave zadevajoče prošnje naj se pošiljajo na c. kr. vojno ministrstvo Abt. 10/Kgf. — **Od pomožnega dejanja za nemške in avstro-ogrske vojne vjetnike v Srbiji in Tientsinu.** (Dejanje gospe pl. Hanneken.) Pomozno dejanje iz Tientsina naznanja, da njuno delovanje zaradi političnega razmerja ni bilo ovirano na noben način in da denarne pošiljave, posebno vračila za posojila, se lahko pošiljajo kakor dosedaj. Vplačila se vrše najbolje po c. kr. priv. avstro-kreditnem zavodu za kupčijo in obrt na nemško azijsko banko v Berlinu, račun pomožnega delovanja v Tientsinu.

— **Naslov vladnega svetnika** je dobil primarij profesor dr. pl. Valenta v Ljubljani.

— **Draginja in oderuštvo.** Vse huje in huje postajajo razmere. Draginja je taka, da je povprečen človek ni več kos, oderuštvo pa je zadobilo gigantstvo. Za majhen kosček slabege mila je v Ljubljani treba že plačati — 4 krone 30 vinarjev. »Feine Familienseife« je zapisano na takem kosčku, ki ni vreden 50 vinarjev. Imamo vsakovrstne zakone, imamo toliko naredb, da se mora človeku zmešati v glavi, a kar se direktno ne o vadi, to ostane vse nezakazano. Treba bi bilo malo revidirati kupčevalce z različnimi potrebnostmi. Z živili je tudi tako. Oderuštvo, da mu ni primere, vzlic vsem maksimalnim cenam, a nihče se ne gane. Vse je postalo neznosno, do skrajnosti neznosno.

— **Točnost pri oddaji živine.** Ker so se ljudje pritoževali, da so morali tu in tam predolgo čakati pri oddajah živine za vojaštvo in civilni konzum, je odredilo »Kranjsko deželno mesto za vnovčevanje živine v Ljubljani« sporazumno z vojaštvom, da se vrše prevzemanja živine točno ob določeni uri. Sedaj pa se dogaja kljub razglasom in opominom, da ljudje prepozno priženo za dobavo določeno živino. Opozorjamo, da naj bo vsak zaupnik točno ob določeni uri s svojo živino na kraju oddaje, ker se pozneje prignane živine nikakor ne more prevzeti. Vlaki, s katerimi se prevažajo živina, morajo ob določeni uri odpeljati ter se ne da v tem oziru ničesar spremeniti. Enkrat za vselej opozorjamo, da se prepozno prignana živina ne more prevzeti, ne le vsled vlakov, nego tudi radi drugih okoliščin. Prosimo torej, da se prižene živina točno ob določeni uri. Kdor je ne bo prignal, jo bo moral gnati nazaj. — **Kranjsko deželno mesto za vnovč. živ. v Ljubljani.**

— **Cesar Karel in cesarica Zita v Ljubljani, Postojni, Trstu in na soški fronti** (6 slik); vojne želez. (4 slike); Turki na gališko-ruski fronti (4 slike); slovo od zvona velikana; grško vinarstvo; novi nemški državni kancler dr. Michaelis; dr. E. Zimmermann, nemški poslanik v Carigradu; angleški kralj Edvard III. premagal Francoze in se polastil pristanišča Calais; nemška kavalarija zasleduje Ruse — to je vsebina 34. številke »Tedenskih Slik«. Priporočamo »Tedenske Slike«.

— **Požar na Koroški Beli** je napravil skupne škode okoli 670.000 kron. Brez strehe je 291 oseb. Zgorelo je 100 zgradb in 16.280 kron denarja v gotovini.

— **Iz občine Št. Lambert.** Strašno je prizadeta naša občina kar se tiče ozimnega žita, česar ni vzela zima, je vzela suša, tako da se je pridelalo komaj tretji del tega, kakor druga leta. Tako je tudi s krompirjem in s fižolom; vse je uničeno od suše, tako da se tudi najboljši kmet ne bo preživel s svojim pridelkom. Za prasiče nimamo potrebnega krmila, na to pa še misliti ni, da bi katerega zredili, ker repe nismo sejali, korenje pa tudi ne.

dajajo za vsako ceno. Najhujše pa je, da moramo dati polovico živine iz hleva za vsako ceno, seveda za dobro, a nima pomena, ker hlev bo ostal prazen in več let se ne bo iz njega nič dobilo. Njive bodo ostale brez gnoj in če ni gnoj, ni treba sejati, še manj pa žeti. Tukaj se naj misli na prihodnje, kako bo še ljudstvo lakote umiralo. Tisti možje, ki imajo vse to v rokah, pa na to nič ne mislijo.

— **Kino Ideal.** Spored za danes in jutri v nedeljo — samo dva dneva — »Med pol 11. in 11. uro.« Štiridejanska drama iz židljene variete — družbe. Poleg tega še dvodelna učinkovita veseligr v stihih: »Danin naj-novejši doživljaj.« Predstave od 4. dalje, zadnja ob 9. zvečer na vrtu s spremljevanjem orkestra. — **Kino Ideal.**

Izgubila se je črna denarnica od aprovizacijske stojnice na Vodnikovem trgu do kavarn Central z okroglo 10 K ter dvema naslovoma, glasečima se na Johan Kollmann in Rudolf Drobne. Pošteni najditelj se najvljudjeje prosi oddati v upravništvo »Slov. Naroda«. Izgubiteljica je mati štirih otrok in njen mož je pohabljenec.

— **Izgubljena** je bila knjižica o zlatarskih popravilih. Pošteni najditelj jo izvoli oddati pri zlatarju Zupancu v Wolfvovi ulici št. 6.

— **Ona oseba,** ki je v kavarni pri Zalazniku pobrala denarnico, naj si obdrži denar, ostalo vsebino pa naj izroči pri gosp. Zalazniku ali na policiji.

— **Našla se je denarnica in nekaj denarja;** dobi se pri najditelju Vilko Marinšku, Gosposka ulica 5/L.

— **Pri ženskih boleznih,** zlasti v letih premembe naravnega Franz-Josef grenčica hitro odpravi naval krvi v možgane pljuča in srce, odstrani zagatenje in lenivlo presnavljanje hitro in sigurno.

Aprovizacija.

— **Kumare na rumene C in D karte.** Mestna aprovizacija razdeli v ponedeljek dne 27. avgusta popoldne kumare med tiste stranke, ki imajo rumene izkaznice, označene s črka-ma C in D. Določen je ta-le red: od pol 2. do pol 3. pridejo na vrsto stranke s rumenimi izkaznicami C št. 1 do 400, od pol 3. do pol 4. št. 401 do 800, od pol 4. do pol 5. št. 801 do 1200, od pol 5. do pol 6. št. 1201 do 1600, od pol 6. do pol 7. št. 1601 do 2000, od pol 7. do 7. št. 2001 do konca. — Stranke z rumeni izkaznicami D prejmejo kumare od 7. do 8. Vsaka oseba dobi 1 kumaro za 10 vinarjev.

— **Speh na vse rdeče in rumene izkaznice A.** V nedeljo dopoldne 26. avgusta dobe speh stranke, ki imajo rdeče izkaznice z A in brez A in rumene izkaznice z A. Delil se bo v cerkvi sv. Jožefa. Na vrsto pridejo od 7. do pol 8. ure zjutraj stranke z rdečimi izkaznicami, zaznamovanimi s črko A, od pol 8. do 8. stranke z rdečimi izkaznicami brez A št. 1 do 200, od 8. do pol 9. št. 201 do 400, od pol 9. do 9. št. 401 do 600, od 9. do pol 10. št. 601 do 800, od pol 10. do 10. št. 801 do konca. Ob 10. dobe speh stranke, ki imajo rumene izkaznice, zaznamovane s črko A. 1 do 2 osebi dobita 1/4 kg, 3, 4, 5 dobe 1/2 kg, 6, 7, 8 osebe dobe 3/4 kilograma in več oseb 1 kg. Stranke z rdečimi in rumenimi izkaznicami s črko A prejmejo speh kilogram po 1 K, stranke z rdečimi izkaznicami brez A plačajo po 2 K kg.

— **Dobava speha.** Mestna aprovizacija ljubljanska razdeli prihodnji teden speh med tiste stranke, ki pripadajo ubožni akciji in imajo rdeče in deloma rumene izkaznice. Pozneje pridejo na vrsto stranke z rumenimi izkaznicami vrste B in C. Občinstvo naj pomisli, da gre h koncu najneugodnejša doba za preskrbo speha oziroma masti. Bliža se čas, ko začno klati prašiče v večji meri. Občinstvo, ki ne spada v ubožno akcijo, obvestimo pravočasno po časopisih, kdaj in kako prejme speh. Do takrat pa prosimo, naj ne hodijo stranke v tej zadevi v aprovizacijski urad na Poljanjski cesti št. 13, ker mestna aprovizacija ne more storiti več in hitreje, kakor je spredaj naznanila.

— **Mestna aprovizacija** bo prodajala ves prihodnji teden sadje po stojnicah na Pogačarjevem trgu. Sadje je prvovrstno in kupljeno iz prve roke. Zelo je porabno za vkuhanje.

— **Razglas o uvedbi hišnih pol za prejemanje izkaznic za živila.** Da se prepreči dvojna prehrana strank, ki so vpisane pri različnih komisijah, ali ki dobivajo živila pri raznih aprovizacijskih mestih, odreja mestni magistrat po odobritvi c. kr. deželne vlade v Ljubljani na podlagi § 19. ministrskega odredbe z dne 26. maja 1917, drž. zak. št. 235, sledeče: 1. Vsak hišni posestnik, njega namestnik ali upravnik je obvezan voditi za stranke, v njegovih hišnih stanujočih, hišno polo.

— **2. V hišno polo je treba vpisati:** Vse v hiši stanujoče stranke (izvzemši osebe, navedene pod št. 3. tega razglašja) in sicer: a) v oddelku 1. vse v hiši stanujoče stranke, ki imajo pravico do krušnih kart in b) v oddelku 2. one, v hiši stanujoče stranke, ki nimajo pravice do krušnih kart, to so: železniški uslužbenci in njih rodbine ter uslužbenci podjetij z lastno aprovizacijo. c) Za vpis hišne stranke v oddelku 1. ali 2. zadostuje, da se vpiše ime in priimek načelnika hišnega gospodarstva. d) V oddelku »Število oseb« je treba vpisati skupno število vseh, pri hišni stranki stanujočih oseb. Za take se smatrajo: načelnik rodbine, njegovi rodbinski člani, pri rodbini stanujoči uslužbenci ter posli ter samski podnajemniki. e) Pri hišni stranki stanujoče podnajemnike zlastnim gospodinjstvom je treba vpisati kot samostojne stranke. f) Če bi kaka hišna stranka imela na stanovanju osebe, ki imajo pravico do krušnih kart in osebe, ki nimajo pravice do krušnih kart, tedaj je stranko vpisati po številu teh oseb deljeno, v rubriko 1 in 2. — 3. V hišno polo se ne smejo vpisati: a) Osebe, ki v hiši ne stanujejo, in ki v nji samo služijo ali so tam na hrani; b) vse, v hotelih ali prenočiščih le mimo-grede stanujoče osebe; c) kmetijstva z lastnimi pridelki, to so gospodarstva, ki se lahko prehranjujejo s pridelki lastnega sveta. Za ta gospodarstva bodo napravili posebni upisniki za prejemanje izkaznic za sladkor in kavo; d) častniške in vojaške osebe, ki jih prehranjujejo častniške kuhinje ali vojaška uprava. — 4. Kdo mora izvršiti vpise v hišno polo. Vpise v hišno polo morajo napraviti stranke same ali z njihovim privoljenjem oseba, ki jo določi za to hišni gospodar. Kdor ne zna dobro pisati, naj naprosi za vpis v hišno polo kako drugo pisanje večjo osebo. — 5. Odgovornost za vpise v hišno polo. Za pravilnost in popolnost vpisov v hišno polo so osebno odgovorni: hišni posestnik, njegov namestnik ali upravitelj, kakor tudi hišne stranke same. — Kje se dobe in oddajo hišne pole. Tiskovine za hišne pole se do-bijo pri vseh krušnih komisijah v ponedeljek 27. t. m. od 8. do 1. ure popoldne. Izročijo se hišnemu posestniku ali njegovemu namestniku le proti predložitvi davčne pole ali kake druge javne listine. Od hišnega gospodarja predpisano hišno polo je treba oddati v mestni posve-tovalnici takoj po izvršenih vpisih, najkasneje pa do 31. avgusta 1917. — 7. Poznejši priklasi in odglasi. Osebe, ki so se v hišo preselile ali iz hiše izselile po oddaji izpolnjene hišne pole, mora prigrisati hišni posestnik, njegov namestnik, upravnik ali tudi stranka sama in sicer le na podlagi hišne legitimacije, katera se vroči vsakemu hišnemu posestniku pri oddaji izpolnjene hišne pole. Pozneje prigrisane ali odglasane osebe, oziroma stranke, vpiše v hišno legitimacijo mestni magistrat. — 8. Prestopke teh predpisov bodo kaznovali po § 35. ministrskega naredb z dne 26. maja 1917, drž. zak. št. 235 politične okrajne oblasti z denarno globo do 2000 K ali z zaporom do treh mesecev, pri obtežljivih okoliščinah pa z denarno globo do 5000 K ali z zaporom do šestih mesecev, v kolikor ne spada pod strožja kazenska določila.

— **Hišne pole se bodo izdajale** pri vseh krušnih komisijah v ponedeljek, dne 27. avgusta od 8. do 1. ure popoldne (in ne v mestni posve-tovalnici). — Kdo mora priti po hišno polo. Po hišno polo mora priti hišni gospodar ali pa kaka druga oseba, katera pa se mora izkazati pri krušni komisiji z davčno knjižico hišnega gospodarja ali kako drugo javno listino. — Kdo se mora vpisati v hišno polo. Vsaka v hiši stanujoča stranka sama, če pa ne zna pisati, naj zato naprosi kako drugo osebo, (kdor je v hiši le na hrani, ali le v službi — ki torej ne stanuje v hiši, se ne sme vpisati v hišno polo. — Kako naj se stranka vpiše v hišno polo. V levo polovico hišne pole naj se vpišejo stranke, ki imajo pravico do krušnih kart, v desno polovico hišne pole pa uslužben-ci železnice, ki dobivajo živila iz železniških skladišč. — Kdo se sploh ne sme vpisati v hišno polo, je razvidno iz razglašja pod točko 3.). — Kdaj in kje se bodo oddajale izpolnjene hišne pole, se bodo objavilo v listih. — Kdor ne bo vpisan v hišno polo, ne dobi izkaznic za živila. — Zavodi, ki dobivajo živila brez izkaznic, ne rabijo hišne pole.

— **O železniškarski aprovizaciji.** Cenjen. uredništvo »Slov. Naroda« v Ljubljani. Ako se obrača članek »O železniškarski aprovizaciji« v izdaji z dne 7. avgusta 1917 proti aprovizaciji c. kr. ravnateljstva državnih železnic Trst, mu je treba sledečega popravka: Na podlagi § 19 tiskovnega zakona prosi c. kr. ravnateljstvo državnih že-

leznic za sprejem sledečega popravka v jutrajšni ali pojutrajšni številki Vašega cenjenega lista, in sicer z enakimi črkami in na istem mestu, kakor je izšel članek »O železniškarski aprovizaciji«, v izdaji z dne 7. avgusta 1917: Ni res, da se dogajajo neredi in krivice. Res je pa, da dobivajo vsi uslužbenci brez razlike službe živila enakomerno enkrat na mesec, seveda v razmerju nakazil od strani posameznih central, in sicer na podlagi nominativnih zaznamkov, kateri vsebujejo vse oblastveno zahtevane podatke za razdelitev vezanih živil za železnice. Ni res, da izginja sladkor, nasprotno je res, da dobiva vsak železniški uslužbenec tisti delež sladkorja, ki mu po oblastvenih predpisih gre. Ako se deli sladkor v škatljah, morajo uslužbenci res plačati brutto za netto, kakor plačujejo to tudi ravnateljstvo pri nakupu sladkorja. Ali prosto je vsakemu uslužbencu zahtevati poravnano razlike v teži, nastale zaradi tare škatlj, v sladkorju, proti plačilu teže. Ravnotako ni res, da se ne nakazuje po številu glav vsake družine in da ne dobiva vsak uslužbenec — seveda v kolikor to sploh dovoljuje dovoz, ker ultra posse nemo tenetur — tisto množino vezanih živil, katera mu po številu glav družine gre. Kjer je množina nezadostna, deli se po najboljši vesti. Tako so n. pr. dobili meseca julija t. l. kavo le uslužbeni samski, ne pa tudi družine, ker je nedostajalo kave. Pšenični zдроб kakor produkt mletve deli se splošno le, ako se je nakazalo ravnateljstvu večjo množino v mesečnem kontingentu: samo ob sebi se razume, da se na doječe matere, bolnike in otroke do 3. leta posebno ozir jemlje. Tudi ni res, da se železniška uprava ne briga za preskrbo mila: razdelitev se vrši natančno v zmislu določb centrale za mast (en komad mila za dva meseca), v kolikor se ga sploh dobi. Slednjič ni res, da je ravnateljstvo razglasilo stroge kazni za one, ki bi kaj kupili na deželi. Res je pa, da sta nedovoljen izvoz in nakupovanje vezanih živil, oziroma živil iz oblastveno zaprtih krajev, kakor tudi tiho-tapstvo živil in navijanje cen vsakomur prepovedana in kaznjiva. Je torej v blagor splošnosti in uslužbenec, ako se te izrečno opozarja na obstoječe oblastvene prepovedi ter jih svari pred posledicami takih prestopkov. C. kr. ravnateljstvo drž. železnic.

Poslano.)*

V ljubljanskem dnevniku »Najprej« št. 31. in 32. z dne 21. in 22. t. m. se je nekdo drznil kot nepoklicanec potegovati se za užitniške paznike ljubljanske.

Podpisani odbor odločno protestira proti takim napadom. Prizadete osebe in korporacije prosim, da se naj le prepričajo, da je to povzročila oseba, ki ne ve, za kaj da se gre. Saj dotični sploh ne ve, kdo da je njegov gospodar.

Prosim pa slavni občinski svet ljubljanski, kakor tudi visoki deželni odbor kranjski, da se ne ozira na slične napade, ker le odbor društva uslužbenecv mestnega užitniškega zakupa je poklican v to, da se poteguje in kritikuje, kaj da je prav ali ne.

Nadalje pa prosim svoje sotovariške, da naj rajši v čuječnosti in pazljivosti v službi kakor izven nje gledajo, da povzdignejo svoj ugled, kakor pa da po časopisju trosijo nerresnico ter škodujejo gmotnemu položaju vseh.

Za odbor:

Društva uslužbenecv mestnega užitniškega zakupa v Ljubljani

Iv. Rebolj, tč. predsednik.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Razne stvari.

— **Južna železnica.** Na Dunaju je v podučnih krogih razširjena govori-ca, da se mora generalni ravnatelj Južne železnice dr. Weeber umak-niti s svojega mesta, ker je prišel v nasprotje z Rothschildom, ki ima kot poglavar posestnikov prioritet ne samo pravico, da na škodo vseh drugih delničarjev izkorišča Južno železnico, nego da tudi celo upravo ko-mandira.

— **Na tri leta ječe** je obsodilo divizijsko sodišče v Pragi delavca Jo-sipa Playca. Spoznan je kršenja sub-ordinacije po §§ 145., 146. in 150. vo-jaskega kazenskega zakona. V King-hoferjevi tovarni je od 2. do 7. av-gusta stavkalo 4000 delavcev. Vojaška patrulja je siloma pripeljala 300 delavcev v tovarno, med njimi Play-ca. Ta je rekel, da je tako sestradan in lačen in oslavljen da ne more de-lati. Dan poprej je bil zaužil le nekaj juhe in kosček kruha, in ker zjutraj ni imel ničesar jesti, je izpil liter pi-va. Playca so takoj aretirali. Pozvan je bil dvakrat, naj dela, ker je milita-riziran. Sodišče pravi v utemelje-vanju sodbe, da je že samo vpraša-nje nadporočnika obsegalo povelje, da mora Playce delati in da je ustav-ljanje dela že na sebi zločin unora.

*** Zlato za domovino.** V Nemčiji so takoj po izbruhu vojne začeli prav energično zbirati zlati denar za državno banko, da ohranijo dobro stanje svoje valute. V Avstriji to seveda ni bilo mogoče, ker je avstrijski zlat denar že davno prej izgubil iz prometa in se preselil v inozemstvo. Na Nemškem so pa šli še dalje. Ustanovili so posebne nakupovalnice za dobivanje zlatega blaga in drugih dragocenosti in priznati se mora, da so dosegli lepe uspehe. Samo mesto Monakovo je oddalo nabiralnici že milijon mark. Zadnja pridobitev je bila dragocena ovrtnica iz bisero-rov. V Avstriji pa se nič ne čuje, da bi hoteli posestniki velikih dragocenosti in vrednih kamnov posnemati nemški izgle, ampak se v dunajskih listih le vedno bere, kako hite bogataši, aristokratje, vojni liferantje itd. kupovati vsakovrstne dragocenosti.

Darila.

Podžupanstvo Stržišče je darovalo v pomoč goriskim beguncem 74 K. Za ta plemeniti dar se „Posredovalnica“ najtopleje zahvaljuje.

Družba sv. C. in M. je prejela iz nabiralnice v gostilni pri Sorčiču 20 K po gđ. Marici Vranjekovi, učiti v Kapelah — Dobovi. — Nemčevan hišni posestnik v Ljubljani je daroval za C. M. družbo 100 K. Moška C. M. podružnica je nakazala glavni družbi iz nabiralnice v Narodnem domu 56 K in narodnega davka za avgust 10-45 K. — Hvala!

Upravištvu naših listov so poslali: Za „Ciril — Metodovo družbo“, I. Poč, mornariški uradnik iz Pulja 2 K mes. prisp. Srčna hvala!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 21. avgusta: Josip Pavlik, hovned in Fran Krens, vojak neznanega oddelka in čina, oba v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli. — Ivan Fessl, pešec, v rezervni vojaški bolnici v Marjanišču.

Dne 22. avgusta: Mihael Perehinczuk, črnovojniški pešec v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli.

Dne 23. avgusta: Matija Hutter, hiralet, 81 let, Radekega cesta 9.

Dne 24. avgusta: Matija Kruppau, hči elekromonterja, 2 meseca, Radekega cesta 1.

V deželni bolnišnici:

Dne 20. avgusta: Anton Rosmann, trgovec, 49 let.

Dne 21. avgusta: Marija Savnik, delavčeva žena, 50 let.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne.“

Računski podčastnik, 30 let star, želi surhu ženitve, znanje z blago dobrogrno 20—26 let staro gospodično ali vdovo brez otrok, z malim premoženjem. Samo resni dopisi s sliko, katera se takoj vrne, naj se blagovoljno poslati na „SA M/2790“ na upravištvu „Slov. Nar.“.

Proda se v lepi legi na Bledu VILA in pritična HIŠA z mlinom. Poleg je velik sadni in zelenjadni vrt, nekaj travnika in gozda. — Natančnejši podatki: A. Eofer, Melling, Maribor.

Dva konja štiri leta stara, lepa in zdrava, silno močna (rase Pinzgauer) **proda Ivan Križ, Čabar.**

Služba. Iščo se upokojen orožnik, dacer ali poduradnik za nadzorstvo pri nekem večjem podjetju v Ljubljani. Ponudbe z navedbo referenc je poslati na upravištvu „Slovensk. Narod“ pod „Služnica/2756“.

2—3 meblirane solnčnoležee **== SOBE ==** če možno z kuhinjo, iščo proti dobri plači zakonski par brez otrok za sredo avgusta ali 1. september. Ponudbe pod „Stranka brez otrok/2595“ na upravn. „Slovenskega Naroda“, 2595

Strešna opeka zarezana in navadna, se dobi pri **Anton Steinerju**, mestnemu tesarskemu mojstru, Jernova ulica št. 13, Ljubljana. 2779

MATTONIS

JEDINSTVEN U SVOJOS ANALITIČNOS KAKVOČI

NAJBOLEJ ODARNA NAJBOLEJ IZJAVNA POKROVNOST PICE

TESSHUBLER

ČISTI PRARODNI ALKALIZIRAN

KISELI IZVOR

Damsko kolo se proda, pri Josipu Predorcu, Golovška c. št. 82, Šiška-Ljubljana.

Instruktor za učenca tretje realke, se išče za takoj. Predstaviti se je pri Lavrenčič, Strojliška ul. 22/L.

Gospodinja zmožna vsa domačega o. ravila, išče primernega mesta. 2784

Naslov pove upravištvu „Slov. Narod“.

Dobro kolo se proda na Marije Terezije cesti 13, vr. 63 pri Francu Kato. Ogled od 7. do 9. ure zvečer. 2813

Malo hišo v bližini Ljubljane ali v Ljubljani se kupi. 2694

Ponudbe pod „mala hiša 2694“ na upravn. „Slov. Narod“.

Gospodična izurjena v vsem gospodinjstvu, kakor v kuhinji, šivanju drugih gospodinskih stvari želi službo, najraje na deželi. Vajena je tudi samostojnega gospodinjstva, razume se tudi na trgovino. Ponudbe pod „Gospodinjstvo/2774“ na upravištvu „Slov. Narod“.

Kuharica se išče, ki zna prosto kuhati in ki je pripravljena pomagati pri vseh hišnih delih. Sprejme se pri Reich Samu, Nagykanyizsa, Ogrsko. Ponudbe se sprejemajo samo v nemškem jeziku. 2767

Posestvo z gostilno je na prodaj, za letovišče primerno, v okolici Turjaka na Dolenskem, pol ure od kolodvora. Cena 20.000 kron. 2787

Kje, pove upravištvu „Slovensk. Narod“.

Zidarji in delavci dobe posla pri stavbi v c. kr. tobačni tovarni v Ljubljani. — Pobliznje se izve pri tvrdki R. Smilowski, Rimska cesta št. 2.

Les pravega kostanja hrasta, jeliše za ekstrakcijo, od 8 cm naprej, močne veje in debla od 1 do 2 1/2 metra dolge, tudi kole, sveže ali suhe, kupuje po vagonih po najvišjih cenah za takojšnjo ali dobavo do konca leta Franc Kupnik, Konjice proti takojšnjemu plačilu.

Hiša v Rožni dolini na Koroškem z renoviranimi sobami, kuhinjo, hlevom, kletmi, svinjskim hlevom, velikim zelenjadnim vrtom ter pravico do pašne, se proda za 5000 K. Prikladno za obrtnike tudi v okolici možen dober zaslužek. Vpraša se na naslov: Georg Mike, Bistrica pri Sv. Jakobu, Rožna dolina, Koroško. 2707

Kigijenična manufaktura **Julij Singer** Dunaj 1, Wiesingerstr. 8 F. Ceniki z zdravniškim poukom gratis in fr. Zaprti, 30 vinarjev v znamkah. 134

500 kron! Vam plačam, ako moj uničevalec korenin **Ria balsam** ne odpravi v 3 dneh brez bolečin Vaših kurjih oči, bradavic, obšišancev. Cena lončku z jamstvenim pismom 1.75 K, 3 lončki K 4.50, 6 lončkov K 7.50. Na stotine zahvalnih pism in priznanj. Komeny, — Košice (Kassa) Postfach 12307, Ogrsko. 3663

Ivan Bizovičar umetni in trgovski vrtnar **Ljubljana** 839

Kolezijska ulica št. 16 priporoča svojo bogato opremljeno vrtnarstvo ter okusno izdelane vence, šopke in trakove.

„ Izposojevanje „ ob mrtvaških odrh drevesne cvetlice, kakor tudi najzgodnejše dekoracijske cvetlice za dvorane „ in balkone. „ Vsakovrstne sadike do najzgodnejših cvetic in zelenjadi. Sprejemam naročila na deželo. Vsa naročila se izvršujejo točno in solidno.

Brzojavke: I. Bizovičar, vrtnar, Ljubljana. „

Gozd na prodaj.

Proda se gozd zarašen s bukovim in hrastovim drevjem. Gozd meri čez 9 johov in je oddaljen eno uro in pol pešhaje od železniške postaje Laze, okraj Litija. — Več se poizve pri gosp. Jožetu Vrhovcu v Ljubljani, Poljanska cesta št. 46.

Korespondenca.

Ušiti tehnični uradnik, star 25 let, si želi korespondence s prijazno gospo, do iste starosti, hčerko vzornih staršev. One, ki so ali postanejo lastnice kakršnega-koli mehanično tehničnega obrata, obrti ali trgovine, kjerkoli na slovenskem, imajo prednost ali vendar ni to pogoj. — Le resne ponudbe pod „Tajnost/2788“ na upravištvu „Sloven. Naroda“.

Sem popolnoma zadovoljna z Vašim cremom

VUNOME

ki doseže že po kratki uporabi izvanrednih učinkov. Njegova prednost je v finem, diskretnem, zelo prijetnem vonju; polti ne masti, niti bleška ji ne daje. Bodev ga priporočala v svojih znanih krogih, ker gojitev in posebno čuvanje polti ni le kozmetični zahtevki, ampak tudi higieničen pojav.

Anna Iblova-Boleskova dram. članica mest. gled. na Kralj. Vinog. Izdeluje: Laboratorij Hera, Praga-Vrsovice, Halek. ul. 35, telefon 6443. Veliki lonček 3 K, srednji K 1-50, za poskušnjo 60 vln. — Pošilja se po pošti proti vpslatvi zneska z dodatkom 60 vinarjev za porto.

Zaloga v Ljubljani Lekarna U. pl. Trnkoczy. 1084-XX.



Najpopolnejše nadomestilo za

ŠKROB (štirko)

da se brez pranja, brez škrobljenja ter brez likanja lahko očisti vsak ovrtnik in manšete.

Dobiva se povsodi.

Glavna zaloga pri tvrdki Milan Hočevar Ljubljana **Sv. Petra cesta 28.**

Istotam dobita krtače za ribanje.

Gonoktein.

Najnovejšo, izkušeno sredstvo proti kapavcu (triperju), belemu toku, črevesnemu in mehurnemu katarju itd.

GONOKTEIN je vpeljan na češki kliniki dvor. svetnika vseuč. prof. dr. V. Janovskega. Na praški nemški kliniki vseuč. prof. dr. K. Kreibicha. Toplo ga priporočajo vseuč. prof. dr. J. Bukovsky, vseuč. prof. F. Samberger, vseuč. docent dr. J. Odstrčil.

M. U. dr. Rih. Fuchs, okrajni zdravnik v Bleistatu piše: Z Vašim Gonokteinom dosegel sem izvrstne uspehe, tako da so pacienti po dobrem učinkovanju sami zahtevali, da jim ga zapišem.

M. U. dr. H. Fischer, štabni nadzdravnik v Baden-Badenu piše: Z Vašim Gonokteinom dosegel sem sijajne uspehe, pacienti sami ga hvalijo. 2190

Dobiva se po vseh večjih lekarnah. Skatljica K 6.—

Zahtevajte literaturo in prospekt. Ljubljana: Lekarna Trnkoczy. Zagreb: Lekarna „Salvator“ B. Mitelbach, Jelencičev trg.

Proizvajal: Farmakološko-kemični laboratorij „NERA“ Praga-Vrsovice 552.

Behavilij vojnega ministrstva in Vojno-zdravni. enoga združenja.

Nalakarica pridna in poštena, vešča slovensčino in nemščino, želi službo v mestu ali na deželi. Julija Kromar, Trebelno pri Mokronogu. 2794

Kupi se dobro ohranjeno motorno kolo Ponudbe z navedbo cene, motorjevega sistema in moči na upravištvu „Slovenskega Naroda“ pod „Motor 850/2733“. 1733

Spretna modistinja se sprejme takoj za stalno s hrano in stanovanjem, ter plačo po dogovoru. Ponudbe pod „Modistinja/2738“ na upravištvu „Slovenskega Naroda“. 2736

Posojilo 30.000 K na kratko dobo od zasebnika se išče na dobičkonosno posojstvo, proti zavarovanju na II. mesto in event. nadaljni varnosti. Del obresti se plača na željo v naturlijah, na razpolago tudi lepo stanovanje. — Pojasnila daje iz prijaznosti Okorn, Sv. Petra c. 67/L.

Lesene podplate

za sandale, par 80 vln. in 96 vln., la. trd les 10 kg. Pošilja se po povzetju. Treudl, Neutorgasse 41, Gradec, tudi cele podplate. 2782

Mizarja ali tesarja

iščem, kateri bi bil izurjen pri strojih za obdelovanje lesa. — Lahko bi bil tudi zmožen invalid.

Franc Ravnikar, Ljubljana, oblastv. skuš. mesni tesarski mojster, Linhartova ulica št. 25. 2763

Iščo se za notarijat na Spodnjem Štajerskem

substitut

za dva ali tri mesece. — Plača po dogovoru. Vstop takoj. — Kje, pove upravištvu „Slov. Narod“. 2753

Cunje in kosti

kupuje po dnevnih cenah za c. in kr. vojaško oblast edino pooblaščenca tvrdka **Viktorija Panholcer, Pražakova ulica št. 4, Ljubljana, katera tudi želečim izda dovoljenje za pošiljatev.** 2783

Lasne kite

najboljše kakovosti po 8, 10, 12, 14 in 16 kron; lasne podloge Krepp ali Python in lasne mrežice v vseh barvah; „NERIL“ barva za lasne in brado od Dr. Drallea rjava, temnorjava ali črna po 2 in 4 K itd., vse še solidno, zanesljivo blago priporoča

Štefan Strmoli Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Pozor! Zaradi vpošlekanja v vojaško službovanje je lokal odprt samo za prodajo blaga in sicer vsaki dan samo od 9 do 1/21 in v nedeljo od 9 do 11 ure dopoldan.

Slavna Lotte Neumann v Kino Central

v deželnem gledališču!

Samo še tri dni: Samo še tri dni:

LORI & CO.

Sijajna filmska igra v štirih dejanjih.

Predstave danes v soboto ob 7. in 9. uri zvečer, jutri v nedeljo ob pol 5., 6., pol 8. in 9. zvečer, v ponedeljek ob pol 6., 7. in 9. zvečer.

Jutri v nedeljo ob pol 5. in 6., v ponedeljek ob pol 6. tudi mladini pristopno.

Velike mladinske predstave:

s krasnimi novimi filmi jutri v nedeljo ob pol 11. dopoldne in 3. pop. in v ponedeljek ob 4. popoldne.

Stanovanje za 4 dijake z vso pre-skrbo in hrano se odda. Naslov se izve v uprav. „Slov. Nar.“ 2808

Moško kolo in violincelo

se proda. 2809

Poizve se v upravištvu „Slov. Narod“.

Gostilna na račun

v mestu ali na deželi, na Kranjskem ali na Štajerskem, se išče. — Ponudbe pod „Gostilna, Trebnje, poštno ležišče 222“.

Koncipijenta

išče dr. Franjo Rosina, odvetnik v Mariboru. — Plača po dogovoru.

2 gospodični

se sprejmeta na hrano in stanovanje. Naslov pove upravn. „Slov. Narod“.

Trinadstropna hiša

v kateri se že 15 let nahaja dobro ideoča kavarna, se za 75.000 kron proda. 2800

PRODAJALKA

mlajša moč, zmožna mešane stroke, želi primerno službo. Prijazne ponudbe pod „Prodajalka 1001/2801“ na upravn. „Slov. Narod“.

Gojenka liceja

ali goriškega učiteljišča, se sprejme na stanovanje in hrano. Tržaška cesta št. 11/1.

Pisalni stroj

brez napake, dobro ohranjen, se proda. 2797

Kje, pove upravištvu „Slov. Narod“.

Moško kolo

gosli in citre, prodam, vse dobro ohranjeno. 2798

Naslov pove upravn. „Slov. Narod“.

Išče se

sluga

v KINO IDEAL. Vstop takoj. 2807

Štajersko čebulo

dobro dozorelo, trpežno, razpošilja po najnižjih cenah Anton Zagoršek, trgovec v Dornavi, pošta Možganjci, Štajersko. 2779

Proda se v ljubljanski okolici

nova hiša

(vila) ležeča ob državni cesti z vrtom, njivo in travnikom. Posojstvo je pripravno za vsako obrt, posebno za gostilno, ker leži v kraju, kamor zahajajo meštani prav radi na izlete in je hiša samo 5 minut oddaljena od železniške postaje. 2782

Naslov se izve v upravn. „Slov. Narod“.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

u Delniška glavica 10,000.000 kron. u

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond okrog 1,500.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici sedaj v Ljubljani, in Celju.

Sprejema
vloge na knjižice in tekoči račun
proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, financira erarične dobave in dovoljuje
aprovizacijske kredite.

Zamaške

nove in stare, kupi vsako množino
trdka „Ljubljanska industrija
probkovih zamaškov JELAČIN &
Ko, Ljubljana. 2278

Kupujem in prodajam.

bočari pohištvo, steklenino, že-
lezo, sulice, porcelan, orožje,
podobe, star denar, sploh vse,
kar je najmanj 50 let staro.

Obenem kupim staro zobovje.
Posredujem za hiše, zemljišča itd.

Albert Derganc
brivec in koncesionirani starinar
Ljubljana, Frančiškanska ulica 10.

Kupiva vsake množine dobro
obranjenih, rabljenih

hrastovih SODOV

od 300 litrov naprej. Ponudbe z naved-
bo cen na Brata Wortmann,
Sušak pri Reki. 2757



Vozna kolesa
in
pritikline,

poprave,
emajliranje in poniklanje
izvršuje točno in ceno 1311

A. Weissberg, Dunaj II,
Untere Donaustrasse 23/S.
Cenik odd. 1 zastoj.



LJUBJANA, Dvorski trg šte. 1.

vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd
Anton Černe,
graver in izdelovatelj
kavčkovih stamplij

Franc Furlan

naslednik Faschingove vdove

ključavničarstvo

zaloga štedilnikov
se nahaja: 125

Šmrožev trg šte. 9.

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 11.

Velika zaloga

steklenine, porcela-
na, svetilk, zrcal,
šip, kozarcev, vrčkov
l. t. d.

Gostilniška in kavarnar-
ska namizna posoda
po najnižjih cenah.

Ustanovljeno 1845.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Polljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

Išče se v nakup vila na Gorenjskem.

Ponudbe pod „M. P. Ljubljana/
2772“ na upravnishvo »Slov. Naroda«.

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi
oljnate portrete na platno
izvršuje umetniško po vsaki foto-
grafiji 185

Davorin Rovšek
prvi fotografski in povečevalni zavod
v Ljubljani, Kolođvrska ul. 34 a.

Častniška jezdna oprava in sedlo
(kompletno), se proda. Gospodica
ulica št. 3/L, pri gospe Stefan.
2769

Slamnate šolne za dom in

slamnate podplate za v čevlje
sem začel izdelovati v toliko, da
lahko ustrezem vsaki zahtevi in
jih priporočam kot nadomestilo
za drago usnjeno obutev, posebno
za delo v sobah. 235

Poskusite, ne bode Vam žal.

Fr. Cerar,
tovarna slamninkov v Stobu, pošta
Domžale pri Ljubljani.

Nove ali stare suknene odpadke iz bombaževine ali volne, runje iz jute,
kupim od prodajalcev in nabiralcev 2804

MARTIN FLEISCHMANN, Gradec, Annenstrasse 49.

Srbečico, izpuščaje

odpravi kar najhitreje „Dr. Flescha originalno rujavo
mazilo“. Mali lonček K 160, veliki K 3—, družinska
porcija K 9—, Dobiva se 1853

v lekarni „pri zlatem jelenu“, Marijin trg, Ljubljana.



Najlepši kras ženske

so lepo oblikovane, bujne, trde grafi. Gospe, ki se v tem
oziru ne čutijo popolne, naj pišejo na Ido Krause, ki jim pošlje
brezplačno na podlagi od nje preiskusene metode, diskreten svet
v svrhu pridobitve idealnih, okroglih oblik. 1851

Ida Krause, Požun, (Pressburg), Ogrsko,
Schanzstrasse 2. odd. 41.



Rožnata lica

in ustnice naravne lepote pri vporabi dr. A. Rixa edino
dobre, neškodljive 640

„rožne rose“ (Rosentau)

(se opere). Nikdo je ne spozna kljub krasnemu učinku. 1 stekl. K.3-1

Kosm. dr. A. Rix laborat., Dunaj IX, Lehlerrergasse 6/E.

Posiljatev diskretna po povzetju ali proti vposlatvi zneska. — Zaloge v Ljubljani:
Perf. A. Renc in Adria drog. Maribor: lekarn. Schützeng. Nar. pom. in parf. Wolfram, v Trstu parf. Andreuzzi Corso 3.

Zahvala in priporočilo.

Podpisana vljudo sporocam,
da sem prodala svoje posestvo
in gostilno

Udano podpisana naznanjam, da
sem kupnim potom pridobila staro-
znano gostilno z vrtom, salonom
ter velikim hlevom za isprego
konj voznikov

„pri Lozarju“

v Rožni ulici št. 15 v Ljubljani (sv. Jakoba trg)

gospej **Justini Poženel** iz
Ljubljane.

Ob tej priliki ko se poslav-
ljam od gostilniške jobrti, katero
sem izvrševala skozi dolgo vrsto
let, se zahvaljujem svojim cenj.
gostom za izkazano mi naklonje-
nost ter najtopleje priporočam
svojo naslednico.

S spoštovanjem

Helena Tomc.

od gospe **Helene Tomc**, katero pre-
vzamem z dnem 1. septembra t. l.
Priporočam se vsem dosedanjim
kakor tudi novim cenjenim gostom
tako iz mesta kakor iz dežele, zago-
tavljajoč jih točno postrežbo v jedi
in prijetni pijadi ter si bodem s tem
skušala pridobiti vsestransko za-
upanje.

Z odličnim spoštovanjem

Justina Poženel,
gostilničarka.

Nov kažipot za bolnike!

Sestavljen sem spis, ki v njem tisočim trpečim kažen
edno možno pot do ozdravljenja. Ta kažipot ne
stane vinarja in ga pošljem vsakomur, kdor se
čuti bolnega, slabega in obupanega, zastoj. Moj
spis je rezultat 50 letnega študija in preiščanja,
vsebuje celo množico praktičnih izkušenj in do-
kazov od odličnih mož znanosti.

Kdor se hoče rešiti

bo sledil mojem pouku, ki je že tisočim pomagal. Naj je na-
stala bolezen vsled skrbi, tuge, prenapora, ali vsled

lahkomislnosti in nezmernosti,

vsem trpečim, dela nevolnim in neenergičnim pokažem znan-
stveno in naravno pot k ozdravljenju živčnih bolezni,
nespanca, delamrznosti, telesne in duševne oslabelosti, trganja
v udih, glavobola, ovir prebave in želodčnih težkoč ter mnogo
drugih bolezni.

Pišite se danes dopisnico in zahtevajte gratis in franko

moj kažipot!

Dopisnico naslovite:

**E. Pasternack, Berlin, N. O., Michael-
kirchplatz 13, Abt. 456.**



Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 1,000.000.

4 1/4 %

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena l. 1881.



Pianine, klavirje, Orchestrione, in harmonije.

S. KMETETZ

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica št. 26.



Edna posebnost
likerja je

Zdravnik želodca.

Zdravnik želodca

je posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izborne vpliva proti slabostim v želodcu ter radi tega v nobeni družini ne bi smel manjkati.



**Pijeteti najprimernejše
spominke**

na umrle

2450

zadobimo s povečanjem njihovih slik. Povečanje in umetniško izdelavo fotografij v vsaki velikosti za zmerno ceno z jamstvom za izvršitev natančno po originalu oskrbi

risarski in umetniški zavod

Ferd. Ludv. Chamrada

Dunaj XV., Wurmsergasse 43, odd. 18.

Ceniki na zahtevo. — Zastopniki vsepovsod se sprejmejo.

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

1374

parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastveno koncesijonirana prodaja strupov.

Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc

Ljubljana, Zidovska ulica 1.

Ceniki na razpolago. Ceniki na razpolago.

Cebulo in česen

Makovsko in tudi druge vrste razpošilja v vsaki množini ter **KUPUJE**

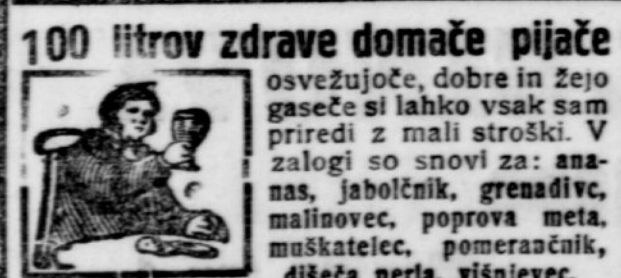
SUHE GOBE

po najvišji dnevni ceni

2701

Franc Pogačnik, Ljubljana,

Dunajska cesta št. 36.



100 litrov zdrave domače pijače

osvežujoče, dobre in zelo gaseče si lahko vsak sam priredi z mali stroški. V zalogi so snovi za: ananas, jabolčnik, grenadiv, malinovec, poprova meta, muskatelc, pomerančnik, dišeča perla, višnjevec.

skizirani ne more. Ta domača pijača se lahko pije poleti hladna, posilni vroča, namesto ruma in šnjaja. Snovi s natančnim navodilom stanejo K 12,- franko po povzetju.

Jan Grolich, drožerija pri angelo, Brno 639, Morav.

500 kron v zlatu



če ne odstrani kromu Grolich z zraven spada. pral. pralnikom vse solanine pene, masega, solanine opetice, ogroze, obrazno rdečico itd. in ne ohrani kolo mladostno svežo in nežno. Cena K 6.80 s poštnino vred. 3 porcije stanejo K 17,-, 6 porcij K 32.50. Vse brez kakih nadaljnjih stroškov. Naslov za naročila:

JAN GROLICH, drožerija pri angelo, Brno 639, Morav.

Dijamantna rezila za steklo.

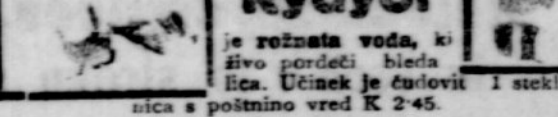
Dijamantov za steklarje morem začasnno dobaviti samo št. 4 za K 11.70 in št. 5 1/2 za K 16,- ker je dovoz dijamantov prepovedan in je surovo blago zelo težko in le po visokih cenah dobiti.

Porto za povzetje 85 vin

Za resno in solidno blago jamči

JAN GROLICH, drožerija pri angelo, Brno 639, Morav.

Framydol je sredstvo za pomlajevanje las ki rdeče svetle in sive lase in brado za trajno temno porbarva. 1 steklenica s polt. vred. K 2.70.



je rožnata voda, ki živo pordeči blede lase. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštnino vred. K 2.45.

Naslov za naročila: Jan Grolich, drožerija pri angelo, Brno 639, Morav.

Vojnopolitno doplačilo.

1000 kosov vojnopolitnega pisarniškega papirja za 12,- kron.

K 3-50 za 1000; 100 vojaških ali ljubzenskih K 5,-; umetniških razglednic K 6 razpošilja po povzetju 2969

Schleier-jeva zaloga razglednic, Dunaj XVI/15, Brunnenstrasse 67. Ako ne ugaja, denar nazaj.

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov in navadne do najfinjšije



žime.

M. Pakić

v Ljubljani.

Iskreno upoštevam in pošiljam po povzetju.

K 1-20 K 1-20



Sablona s 16 monogrami, primerna za namizne prte, serviete, žepne robce in vseh vrst perila se dobiva pri

TONI JAGER

Ljubljana, Zidovska ulica št. 5.

Jos. Rojina

modni atelije

: za gospode :

Ljubljana,

Franca Jožefa cesta 3.

Vojaške in uradniške : uniforme : po meri v najkrajšem času.



L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izber

dežnikov in solnčnikov.

Popravi se izvršujejo točno in solidno.

Krastov in kostanjev les

v doblih in vojah od 10 cm debelosti naprej kupi po najvišji ceni **Julius Zigan na Polzeli v Savinski dolini.**

Za dame! Za dame! Najugodnejši nakup!

Prodajam radi velike zaloge bluže od navadne do najfinjšega kroja

po znatno znižanih cenah.

Specijalna trgovina za bluže

Antonija Sitar, Ljubljana, Selenburgova ulica 1.

Največja slovenska hranilnica!

Mestna hranilnica ljubljanska

LIUBLJANA, Prešernova ulica št. 3

je imela koncem leta 1916 vlog K 55,000.000—
hipotečnih in občinskih posojil „ 30,600.000—
rezervnega zaklada „ 1,500.000—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje najvišje po

4%

večje in nestalne vloge pa po dogovoru.

Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo

c. kr. deželne vlade.

Za varčenje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5%, izven Kranjske pa proti 5 1/4% obrestim in proti najmanj 1% oziroma 3/4% odplačevanju na dolg. 159

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno

Kreditno društvo.

Razpis ženskih služb.

Vojaška uprava namerava postaviti večje število ženskih moči kot bolniške strežnice, nadalje pri pisarniških, krojaških, kuhinjskih, snažilnih in drugih delih pri poveljstvih, uradih in zavodih etapnega ozemlja.

Služba je provizorična za čas potrebe, najdalje za čas vojne (vstevši demobilizacijo).

Delavni čas: 8—10 ur dnevno.

Pristojbine kategorij, pri katerih pridejo ženske moči v poštev:

a) Bolniške strežnice — dnevni-na 4 K, hrana in stanovanje.

b) Ženske pisarniške moči (v pisarniški službi ali kot telefonistkinje).

I. razreda, to so izvežbane delavne moči, kakor perfectne strojepiske, stenografije, stenotipistkinje in dr., mesečno 160 K in 40 K vojne doklade.

II. razreda, to so delavne moči brez prakse ali merodajnega znanja, mesečno 120 K in 40 K vojne doklade.

c) Kuharice in drugo kuhinjsko osebje: običajna krajevna dnina in erarična hrana.

d) Pomožne delavke, kot šivilje, nadalje žensko pomožno osebje za ordonančna ali navadna hišna dela: običajna krajevna dnina z erarično hrano, ali brez nje.

Pisarniške moči, katere dobivajo popolno hrano in stanovanje, ne dobi 40 K vojne doklade.

Vse ženske pomožne osebe imajo v slučaju bolezni za dobo dveh mesecev pravico do brezplačne bolniške postrežbe v kakem armadnem zdravilišču na bojnem polju, ali do bolniške zavarovalnine.

Prosilke, katere so oddane nad 20 km od bodočega službenega mesta, se vrnejo v slučaju nastavitve enkratni vožnji stroški III. razreda osebnega vlaka (civilni tarif) vstevši 50 kg prtljage.

Prosilke, katere so oddane nad 20 km od bodočega službenega mesta, se vrnejo v slučaju nastavitve enkratni vožnji stroški III. razreda osebnega vlaka (civilni tarif) vstevši 50 kg prtljage.

Prosilke, katere so oddane nad 20 km od bodočega službenega mesta, se vrnejo v slučaju nastavitve enkratni vožnji stroški III. razreda osebnega vlaka (civilni tarif) vstevši 50 kg prtljage.

Prosilke, katere so oddane nad 20 km od bodočega službenega mesta, se vrnejo v slučaju nastavitve enkratni vožnji stroški III. razreda osebnega vlaka (civilni tarif) vstevši 50 kg prtljage.

Kot starostna meja velja doba med izpolnjenim 16. in 40. letom.

Kuharice v kuhinjah za moštvo (železniških preskrbovalnih postajah) itd., šivilje, dalje ženske pomožne osebe za ordonančno in navadno hišno službo morajo izpolniti 20. leto.

Prošnje za sprejem naj se naslovi čim prej na c. in kr. vojaško zbirnalno postajo (Personalsammelstation) v Ljubljani, Kolodvorska ulica, hotel »Ilirija«.

Oseba pojasnila o sprejemnih pogojih in službenem redu daje vojaška zbirnalna postaja, Ljubljana - Kolodvorska ulica, hotel »Ilirija« med 9.—12. uro dopoldan in 3.—6. uro popoldan.

Prosilke za pisarniško službo morajo navesti v lastnoročno pisani kolekovani prošnji:

Kategorijo zaprošene službe, rojstne podatke, domovinsko pristojnost, veroljupovedanje, stan oziroma ali vdova ali sirota (po kom), krstno ime in priimek in natančni naslov stanovanja.

Prošnji naj se priloži:

1. Zadnje šolsko, sposobnostno — ali službeno spričevalo, katero se po uporabi vrne,

2. zdravniško mnenje glede fizične zmožnosti prosilke,

3. od politične oblasti izdano navedeno spričevalo.

Vse ostale prošilke zamorejo vlagati prošnje pisмено ali ustmeno pri vojaški zbiralni postaji v Ljubljani, Kolodvorska ulica — hotel »Ilirija«; priložiti morajo pod točko 1—3 označene dokumente s sabo.

Službeno razmerje se zamore končati obojestransko s 14dnevnim odpovednim rokom.

S to službeno nastavitvijo ni združena nobena pravica do definitivne nastavitve ali kake druge preskrbe.

Delniški kapital K 60,200.000—

Rezerve „ 17,000.000—

C. kr. priv.

Stanje den. vlog na hran. knjižice 31. okt. 1916:

„ K 143,241.140— „

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864.

Vogel Marijin trg-Sv. Petra cesta (v bliž. „Assicurazioni Generali“).

Ustanovljena 1864. — 33 podružnic.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na svakodnevni vedno ugodni obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih noračil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pisarna pojasnila in nasveti o vseh v bankno stroko spadajočih transakcijah vsakdar brezplačno.

Najcudotnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih — Izplačevanje kupopov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — Opravišče c. kr. razr. loterije Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.

Državljani: Prometna banka Ljubljana. — Telefon št. 41

Gospodična se sprejme za javno knjižnico. Ponudbe pod „Knjižnica/2764“ na upravnishvo »Slovenskega Naroda«.

Vinski kamen

suhe gobe, kumno, med, vosek, sveže in suho sadje, smrekove storže, sploh vse deželne in gozdne pridelke, kakor tudi vinske sode in vse vrste praznih vroč, kupi vsake množice po najvišjih cenah veletrgovina 2482

Anton Kolenc, Celje.

Zahtevajte slovenski cenik!

Priporočila se tvrdka

Naslov: JOS. PETELINC Ljubljana sv. Petra nazip 7.

JOS. PETELINC

tovarniška zaloga šivalnih strojev.

Stroji v raznih opre mah in sistemih, priproste kakor tudi luksuz opreme vedno v zalogi. Pouk v umetnem vezenju brezplačen.

LJUBLJANA, blizu frančiškanskega mostu, levo, ob vodi 3. hiša. 10 letna pisarna garancija.

Malinov sok

se kupi. Ponudbe z navedbo cen na Brata Wortmann, Sušak pri Reki.

Trgovci! Gostilničarji!

KOCKE za juho!

zelo dobre vrste, 1000 za 27 K, Najboljše kocke za golaš, 1000 kock 40 K. Najboljše kocke za kimej-juho, 1000 kock 40 K. pošilja proti povzetju ali predplačilu tvrdka IVAN UREK, Ljubljana, Mestni trg št. 13. 2596

Kostanjeve in bukove hlode

kupi vsako množico franko vagon

Strojlina tovarna Samsa & Co. v Ljubljani.

Vpošteva se le pisarne ponudbe z navedbo cen.

Zajamčen uspeh. Tisoče zahvalnih pism na ogled.

Bužne, lepe prsi



dobite ob rabi med. 1566 dr. A. Rixa krema za prsi, ki jo vsled čudovitega učinka prodajajo lekarnari, dvorne parfumerije itd. Poizkusna pušica K 4—, velika pušica, zadostna za uspeh K 9—. Razpošiljanje strogo diskretno.

Kos. dr. A. Rix preparati, Dunaj IX, Lekierergasse 6 E. Zaloge v Ljubljani: drog. Kanc in „Adria“, Zaloge v Mariboru: lekar. Schutzengel, Mar. pom. in parf. Noftran. V Trstu: Perf. Andreuzzi, Corso 5.

Stroji za striženje las à 10 K.

Britve od 2—10 K. Brivski aparati, brivske kline

najboljše kakovosti po najnižjih cenah pri

A. WEISSBERG, Dunaj II, Untere Denaustasse 23/S.

Specijalni cenik odd. IV. gratis. Za trgovce en gros cenik.



Armadne zapestne

ure

natančno regulirane iz niklja ali jekla K 25, 30, 35; z radijskim svetilnikom K 30, 35, 40; v srebr. okrovju K 50, 60, 14 kar. v zlatem okrovju K 130, 160; 3 letna pisarna garancija. Pošilja se po povzetju. Nikakega rizika. Zamenjava dovoljena ali se denar povrne. Prva tovarna ur JAN KOHRD, c. i. hr. dvor. dobavitel, Most (Dritx) 1467, Cetho. Brezplačna pošiljatev mojega gl. kataloga na željo vsakemu.

Prej v Gorici. F. Batjel Prej v Gorici.

Ljubljana, Stari trg št. 28.



Moška in ženska dvokolesa s staro pnevmatik.

šivalni stroji, gramofoni, električne žepne svetilke že kompletne od 2 K.

Najboljše baterije.

Posebno nizka cena za preprodajalce

Mehanična delavnica

na Starem trgu št. 11

v Jhačičevi hiši poleg goriške kleti.



M. Schubert

preje Bilina & Kasch,

Ljubljana, Zidovska ul. 5.

priporočila veliko zalogo tkanin in glase-rokavje, modne blage za gospode in dame, raznovrstne fine parfume, ročna dela in material, kirurške predmete. 413

Moderna predtiskarija.

Izdelovanje preoblečenih gumbov.

Popravila in preobleke točno in cen.



Popravila in preobleke točno in cen.

Najcenejše

dežnike in solčnike

domačega izdelka priporočila

tvornica dežnikov in solčnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Kostanjev les

od 1 m dolgosti, 10 cm debelosti naprej v deblih in pole-nih kupi po najvišji ceni tvrdka: 96

J. Pogačnik, Ljubljana, Mar. Terezije cesta 13.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir M. GELBHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37. 542

Odvetniška pisarna dr. JOSIPA FERFOLJA

V TRSTU

se je preselila iz ulice Molino piccolo 7 v ulico Vienna 17, I. nadstropje.

Otroške

dekliške

deške

2519

galoše

iz najboljšega gumijs (izsa mirnih časov) pri

C. J. Hamann, Ljubljana

Mestni trg št. 8.

Križte svoje potrebnosti za jesen in zimo takoj. Izdelava je povsod ustavljena in le še par sto parov jih je še na razpolago.

Cena: K 12—, 13-60, 15-80.

Priporočamo specialno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg št. 9. — Lastna hiša.

Najnovejše KOSTUME Najnovejša

BLUZE i Plašče, jope i Zaino — domače obleke KRILA Perilo, čepice, športne klobuke in stoznike.

Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Higienično perilo in druge potrebščine za novorojenčke.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Stanje vlog koncem marca 1917 ca. K 150.000.000.—.

Glavnica K 40.000.000.—.

Podružnica v Ljubljani

Češka industrijalna banka

Stritarjeva ulica št. 9.

Financiranje vojaških dobav. ::

:: Kredite za aprovizacijske nakupe.

Vsakovrstne bančne transakcije.

Srečke c. kr. avstr. razredne loterije.

Nakazila vojnim ujetnikom.